

Dissertatio inauguralis anatomico physiologica sistens novas quasdam observationes circa structuram vasorum in placenta humana, hujusque peculiarem cum utero nexum ... Pro auspicanda publica professione medicinae extraordinaria / [August Christian von Reuss].

Contributors

Reuss, August Christian von, 1756-1824.

Schnizlein, C. H.

Universität Tübingen.

Publication/Creation

Tübingen : Schramm, 1784.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ce7qd3bt>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

**DISSERTATIO INAUGURALIS
ANATOMICO - PHYSIOLOGICA**

SISTENS

NOVAS QUASDAM OBSERVATIONES

**CIRCA STRUCTURAM VASORUM
IN PLACENTA HUMANA,
HUJUSQUE PECULIAREM CUM UTERO NEXUM.**

QUAM

SUB AUSPICIIS DIVINIS

RECTORE VNIVERSITATIS EBERHARDINÆ CAROLINÆ
MAGNIFICENTISSIMO

SERENISSIMO DVCE AC DOMINO

CAROLO

DVCE WIRTEMBERGIAE ET TECCIÆ REGNANTE

REL. REL.

PRO AUSPICANDA

PUBLICA PROFESSIONE MEDICINÆ EXTRAORDINARIA

MENSE

AN. MDCCCLXXXIV.

PUBLICE PROPOSUIT

D. AUGUSTUS CHRISTIAN. REUSS

REVERENDISSIMI AC CELSISSIMI PRINCIPIS EPISCOPI SPIRENSIS

A CONSILIIS INTIMIS ET ARCHIATER,

SOC. MEDIC. HAUNIENSIS, SOC. REGIAE MED. EDINBURGENSIS

SODALIS.

SUSCEPTA RESPONDENTIS SPARTA

CHRISTOPH. HENRIC. SCHNIZLEIN, ANSEAC.

MEDICINÆ CANDIDATO.

TVBINGÆ TYPIS SCHRAMMIANIS.

CHRISTIANUS MURIA
IN PLACITA HUMANA
HISTORAE PRACTICARUM
REUSS A DOME
SERVENS
GARO
DUCIT VIRTUTEM
LITERIS PROFESSIONIS MEDICINÆ ET PHARMACIÆ
AN ACCESSENIA
SOCIETATIS
AUGUSTUS CHALMERS
DISCIPULUS AC ALUMNUS MEDICO-PHARMACEUTICO-
AC COLLEGII UNITATIS ABERDEENIANI
AC MAGISTER MAGISTRALIS GO. BRITANNIÆ. DEDICAT
SOCIETATI
UNIVERSITATIS SPARTA
LIBRARIÆ UNIVERSITATIS SPARTA
1782

Ista nexus inter prolem atque matrem constituentium **va-**
forum sanguiferorum atque membranarum congeries, quae
Placentae Uterinae nomine nuncupatur, adeo peculiari eaque
mirabili sane conformata est fabricâ, ut solida ipsius, praeser-
tim *humanae* placentae, pervestigatio maximis atque superatu
difficillimis prematur difficultatibus. Multa tamen omnino
habemus, tam ex antiquiori, quam ex recentiori aevo, summo-
rum in arte Virorum, qui certe solerter ac indefesse natu-
ram scrutati sunt, circa placentae structuram observata & co-
gitata. Verum adeo non inter se de ea conspirarunt scri-
ptores, ut potius in diversas abierint partes, diversasque se-
cuti fuerint in eandem inquirendi methodos. Nec in re adeo
intricata mirandum, cur alii hanc, alii aliam indagationis
quaefiverint semitam, vel denique alii hypothesibus tantum

A

vel

vel praeconceptis quoque opinionibus suam superstruxerint theoriam. Inde etiam factum, ut permulta adhuc, Placentam hominis uterinam, praecipue autem *Vasorum* in ea *sanguiferorum* *nexum* sanguinisque peculiarem in iisdem circulum spectantia, ulteriori relicta manserint scrutinio. Ista itaque accuratius perquirere, momento haud carebit, cum ad rectius intelligendam singularem istam rationem, quâ in utero materno suum fetus accipit nutrimentum, praecipuam id conseruat symbolam.

Per tempus jam cum de peculiari isto nexu, qui inter placentae humanae vasa obtinet, cogitasse, collatis inter se ipsis, quae de eo apud scriptores existant, strenuam ipsius naturae junxi lustrationem et observationem. Inde quoque nata sunt ea, quae nunc cum publico communicare visum est, consecaria ex iisdem observatis ab omni partium studio alienis profecta. A scopo autem proposito haud alienum erit, ex scriptorum circa hoc objectum versantium numero, eos duntaxat testes producere, quorum scripta praecipua appellari omni jure merentur, quatenus vel ad illustranda, vel confirmanda, vel et oppugnanda ipsa mea observata et cogitata faciunt.

SECTIO PRIMA.

§. I.

Eruditorum credo nostro aevo fore neminem, qui non concedat, certum inter matrem atque utero inclusum fetum obtinere commercium a.) ut hinc suum e matre proles trahat nutrimentum, idque teste jam ipso Hippocrate b.) per vasa tantummodo ista placentae ac funiculi umbilico fetus inferti; adeoque nonnisi mera esse commenta, quae circa nutritionem fetus in utero per os c.) vel per totum corpus sive cutis

A 2

poros

a.) *Haller* in *Elem. Physiol.* T. VIII. L. XXIX. §. 32. Ed. Bern. 1766.
4to. pag. 246. sqq.

b.) In ipsius libro περὶ τροφῆς VII. 4. & 5. „Αρχὴ Τροφῆς καὶ ψυρῆς καὶ „ξηρῆς, σόμα, σόμαχος, κοιλίν, οὐ δὲ αρχαιοτέρη τροφή, διὸ τοῦ λέπιγα „τροφίου, ὀμφαλός.“

c.) *Democriti Abderitae* (in libro de carnibus, qui falso scriptis Hippocratis adnumeratur, uti ex *Galeni* in Lib. Hipp. de hum. nat. Comment. I. in fine et II. ab init. et ex *Le Clerc Hist. Med.* P. I. L. III. Cap. 30. *Schulze Hist. Med.* p. 301. C. G. *Gruner Censura librorum Hipp. Uratisl.* 1772. 8. H. *Fischer Diff. de Hipp.* ejus scriptis eorumque editionibus, Praef. I. C. *Briegleb Coburg.* 1777. 4. p. 15. &c. videre est) sententiam hanc renovare annisi sunt alii, v. c. I. C. de la Courvee in Lib. de Nutritione fetus in utero paradoxa, P. II. Cap. XI. XII. Dantisci 1655. 4to. p. 130. sq. 137. sq. *Guil. Comper Anat. Corp. hum.* Ed. lat. G. *Dundas Lugd. bat.* 1739. fol. Tab. 55. *Rommel* in *Ephem. Nat. Cur. Dec.* II. ann. VII, Obs. 209. p.

poros d.), vel denique per hos, funiculum umbilicalem atque os simul e.), hariolati sunt alii. Lis tamen dudum jam inter eruditos agitata est de vera istius, matrem inter atque prolem, commercii ratione, sive de eo, quo *vasa placentae sanguifera jungantur cum ipsis uterinis, nexus.* f.)

Sen-

393. I. Gibson in medical Essay's and Observations revised and published by a Society in Edinburgh. 1734. 8vo. Tom. 1. Art 13. I. F. Kessel Diff. foetum in utero mat. liquorem amnii deglutire Praef. G. E. Hamberger Jenæ 1751. &c.

d.) Ita sensit primus inter Græcos Anatomicus *Alcmaeon Crotoniates*, vid. Plutarch. de Plac. Phil. V. 16. quod et alii adoptarunt: *Vieussen Nov. Vasor. corp. hum. Syst. p. 24. Schelhammer Art Med. Univers. L. 1. Sect. II. Cap. 17. A. Levret l'art des Accouchem. P. II C. VI. Sect. I. &c.*

e.) G. Harveus Exercit. de Generat. Animal. Ed. Amstelod. 1651. 12mo. Exerc. de humoribus uteri p. 537. Ex. de Umbilico p. 551. Exe. LVI. p. 363. sq. I. de Diemerbroeck Op. Anat. C. H. L. I. C. 29. 31. 32. Ed. Genev. 1679. 4to. p. 297. 315. Ed. Ultraj. 1685. fol. p. 177. et 223. sq. I. F. Müller Diff. Genitalium sexus sequioris, ovi, nutritionis, fetus atque nexus inter placentam et uterus brevis historia Jenæ 1780. §. 8. p. 29. sq.

f.) Haller El. Ph. T. VIII. L. 29. §. 28. p. 238. fqq. b. D. G. A. Langguth Diff. de Nutritione fetus per solum Umbilicum, resp. I. P. Glaser Wittenberg 1751. H. Boerbae Praelection Academ. Ed A. Haller Goettingæ 1744. 8. p. 252. in not. h. plurimi haec de re scriptores antiquiores aequi ac recentiores uberrime recensentur. Jac. Gregory conspectus Medicinæ theoreticæ Edinburgi 1780. 8. P. I. §. 731. p. 378. aliquique.

Sententiarum autem, quibus a se invicem scriptores discrepant, præcipue ad duo potissimum reduci possunt capita g.) ; ut nimis alii *canales* inter placentam atque uterum *continuos*, et quidem vel *anastomoses* vasorum placentæ cum ipsis uteri *immediatas* s. veras, vel *anastomoses mediatas*, vasis nempe uteri arteriosis nexionis, ope membranæ cellulosaæ, cum venofisis placentæ per appositionem vel intravaginationem, siveque vice versa, statuant: alii autem resorberi sanguinem contendant, idque ita ut sinibus uteri (parenchymatosis) inhæreant orificia vasorum e placenta, quorum alia ex sinibus ipsis sanguinem maternum hauriant, alia autem uterina ex sinibus placentæ sanguinem regurgitent, in quos arteriosa placentæ vasa foetus sanguinem deposuerunt.

§. II.

Tanta itaque cum sit sententiarum de isto placentæ cum utero nexu diversitas, quæ nonnisi ex ipsorum in placenta vasorum et rationis, secundam quam ea inter se junguntur invicem, cognitione haud accurata vel et perversa ortum suum trahit; imo ut et ipsa horum in placenta vasorum structura atque nexus eo facilius et melius intelligi queat; necessarium erit, ut potiora, ad istarum opinionum unamquamque vel firmandam, vel impugnandam, accommodata argumenta breviter nunc pervestigentur et expendantur.

A 3

A.)

g.) D. W. G. Ploucquet Skizze der Lehre von der menschlichen Natur.
Tübingen 1782. 8. §. 1085. p. 271.

---

§. III.

A.) Theoria itaque, quam primo loco hic allegare placet, *Canales Vasorum sanguiferorum, umbilicalium æque ac uterini*, per placentam, *continuos* postulat, et quidem

I.) *Immediatum placentæ cum utero nexus*, sive *veras* inter utramque partem *vasorum anastomoses* statuit.

Ab hujus sententiæ parte steterunt complures scriptores, de subtiliori Anatomia optime meriti, qui ad stabilendam et confirmandam theoriam hanc præclara allegarunt observata et argumenta, breviter nunc lustranda, junctis postea iis, quæ ab aliis in contrarium sunt prolatæ.

a.) *Hæmorrhagia uterinâ cum extinguerentur matres, foetus inclusi pariter sanguine vacui fuere comprehensi.*
Talia exempla recensentur a variis scriptoribus fide omnino dignis: v. c. VIEUSSEN a.) HALLER b.) DENYS c.) MERY d.) MALOUIN e.) BONNET f.) HEISTER g.), aliisque.

His

a.) A Vieussen observatum ejusmodi exemplum citat *Merrie in Mémoire de l'Ac. de Chir.* Paris 1765.

b.) Elem. Ph. T. VIII. L. 19. Sect. 3. §. 34. pag. 248. 249.

c.) apud *Trew Chylos.* fet. p. 18.

d.) Hist. de l'Acad. Roy. des Sc. 1708. p. 45. Problem. p. 19.

e.) Thes. an. 1724.

f.) Sepulchret. Anat. T. III. L. III. Sect. 39. Obs. 1. No. 5.

g.) Compend. Anat. T. II. p. 86.

His vero alterà ex parte opponi potest, quod experientia quotidiana, in animalibus necatis, testetur, foetus ut plurimum sanguine plenos imo quandoque vivos in uteris deprehendi, cum maestatæ matres certe hæmorrhagiâ decefferunt, quare nec, uti alii volunt, h.) convulsiones et spastici motus instantे morte sanguinis effluxum ex placentaे vasculis, si cum uteri vasis veris anastomosibus necterentur, impedirent, cum eum etiam in minoribus matris vasis plerumque non impediunt. Nec defunt quoque ejusmodi inter homines exempla i.) certe non adeo infrequentia. Ipse ante aliquot annos inspexi cadaver gravidæ, ex hæmorrhagiâ uterinâ gravi, orta a sponte soluta parte placentaे, repente mortua, antequam obstetricans vocatus præsto esse potuit. In hac femina, brevi post mortem tempore operationi dictæ Cæsareæ subiecta, vasa sanguifera uteri sanguine adeo vacua deprehensa fuerunt, ut totus uterus albicans apparuerit, nec eo diflecto sanguis amplius profluxerit, cum contra vasa placentaे, ipsius funiculi umbilicalis atque mortui foetus septimestris sanguinem sat magna copia continuerint.

En

h.) Müller Diff. cit. Genit. sex. seq. hist. §. XI. p. 34.

i.) I. B. Balthasar Diff. de Commercio uterum inter et placentam foetusque nutritione. Præf. A. Westphal. Gryphyswaldiæ 4. 1771. §. XII. pag. 25. recenset hoc exemplum: „mulieri cuidam, postquam medianum graviditatis terminum jam longe superavisset, sclopeto vulnus fuit inflictum, quo haud ita multo post vita privabatur. Cadavere cultro anatomico subiecto, foetus naturali sanguinis quantitate repletus, nunc demortua exsanguis erat, inveniebatur.

En itaque ex utraque parte exempla tam exsanguium foetuum, quam sanguine plenorum, cum ipsorum matres hæmorrhagiâ fuere extinctae. k.) Quænam autem testimonia plus roboris habeant, certe tantum ex structura vasorum in placenta, inferius accurate demonstranda, erit determinandum, quare et lectorem hoc loco ad inferius dicenda allegare me oportet.

b.) *Injectæ in vasa matris sanguifera materiae, propulsæ sunt per placentam in vasa foetus, sic quoque ex vasis prolis in vasa matris.* HALLERUS complures citat scriptores l.) quibus tales injectiones perficere contigit, et quorum numero addi quoque possunt alii. Ita w. COWPER m.) JAMES DRAKE n.) RAIM. VIEUSSSEN o.) VERHEYEN p.) *mercurium vivum* vel

k.) Quamvis mu'ta, tamen non omnia, uti Roedererus putat (in Comm. Goetting T. III. p 398. in Jcon. Uteri Grav. Goetting 1759. fol. p. 26. et in tract. de vi imaginat. mat. in foetum negata, in ipsius Opusculis medicis Goetting. 1763. 4to. editis T. I. P. I. No VI. pag. 110. et in Halleri Coll. Diff. Anat. et Physiol. T. VII. P. II. p. 31;) ob hæmorrhagiam matris defunctorum et exsanguium foetuum exempla prorsus in dubium vocari possunt.

l.) Elem. Phys. T. VIII. L. 29. Sect. 3. §. 35. p. 250.

m.) Anatomy of human bodies. Oxford 1698. fol. T. 54. Anatom. Corp. hum. Edit. lat. Guil. Dundas. Lugd. Bat. 1739. fol. maj. Explic. ad Tab. 54.

n.) Anthropologia Ed. 3. Lond. 1727. 8vo. Vol. II. Cap. VII. p. 234.

o.) Nov. Vasor. System. Amstelod. 1705. p. 25. sq.

p.) Anat. L. I. Tr. II. Cap. 25. pag. 31. 32. 44.

vel ex arteriis matris hypogastricis in venas transiisse placentæ, vel per arterias carotides canis injectum, in membranam alantoideam penetratæ, et per venam umbilicalem catuli profluxisse, testantur. *Aer* quoque flatu in hypogastrica vasa matris missus, TURNERO q.) in umbilicalia usque foetus transiit. *Coloratos liquores* atque ceram similem viam transcurrisse testati sunt NOORTWYCK r.) HUMMEL s.) DE GRAAF t.) VOGLI v.) HOELLING x.) aliique. ALBINUS quoque sanguinem, quo in femina grava defuncta uteri vasa plena fuere, premendo hæc in vascula placentæ, utero adhuc adhærentis, sanguine vacua, facile propellere potuit, ut hinc ipse ita intulerit; „ita-
„que dubium non erat, quin (ista vasa in uteri superficie in-
„teriori arterioſa) ad placentam pertinerent, sanguinemque in
eam duderent. y.) Nec hoc loco prætermittere fas esset
singulare illud experimentum, quo b. MECKELIO Patri, Anatomo-
co accuratissimo aequo ac dexterimo, cum materiam ce-
raceam in vasa gravidæ morte extinctæ injecerit, eam in vasa
usque

q.) Force of imagin. conf. p. 141.

r.) Uteri hum. Anatome p. 11.

s.) Apud Stæbelin Thes. Anat. Ed. Diff. Ch. Haller p. 751.

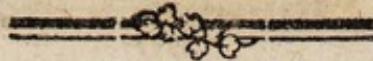
t.) Oper. Amstelod. 8. Cap. XXV. pag. 296. & 327.

v.) Anthropogenie Bonon. 1718. 4to. P. II. p. 162.

x.) Diff. de officio obstetricantium in partu naturali. Argentor. 1738.

§. 13. pag. 16.

y.) Annotat. Academ. Leidæ 1754. 4to. L. I. Cap. X. p. 35. Hæc vasa depingere curavit in ipsius Tab. uteri mulier. gravid. Tab. VII. lit. f. g.

usque foetus, utero adhuc inclusi, ita propellere contigit, ut hinc ipsa etiam foetus minima vasa a cerâ colorata fuerint turgescientia, uti ipsius *Filius*, Anatomicus & que eximius, Halæ Magd. Anat. Prof. qui hoc ipsum præparatum secum servat, testatur z.) Sic Cel. apud Jenenses Anat. Prof. LODER quoque in thesauro suo Anatomico asservat cotyledones placentæ e vacca grava desumptas, in quas per arterias uterinas materia ceracea felici successu fuit impulsa. aa.) Sufficient autem allegata hæc testimonia virorum, quibus materias injectas ex vasis placentæ propellere obtigit in vasa sanguifera matris, vel ex his in ista vasa placentæ vel foetus ipsius. Videamus nunc quoque ea, quæ ab aliis prolata sunt adversus hæc observata, et quæ cum isto immediato vasorum, per veras anastomoses, nexus, maxime pugnant.

SIBV
SIBV

Injectiones, tam mercurii vivi, quam alius liquoris vel materiæ coloratae et ceraceæ, non propelli posse ex vasis

placen-

z.) v. Baudelocque Anleitung zur Entbindungskunst 1. B. aus d. Franz. übs. von P. F. Meckel Leipzig 1782. 8vo. p. 165. not. z. „Jeder „mann wird von mir erwarten, dass ich durch meines seel. Vaters „glückliche Einspritzung, wodurch er das Kind von der Mutter ber „angefüllt, und so angefüllt hat, dass auch die kleinsten Gefäesse des „selben von rother Materie strozen, davon die voelligste Überzeugung „habe.“

aa.) v. I. F. Müller Diff. Genital. sex. seq. ovi, nutrit. foet. atque nexus inter placent. et uterum histor. Jenæ 1780. §. II. pag. 35. In F. A. Weiz neuen Auszügen aus Diff. für Wundärzte. XIV. B. No. 12. p. 188. sq.

placentæ in vasa uteri, nec ex his in ea placentæ: multi, iisque certe accuratissimi et ab omni partium studio alieni, Anatomici testantur ac obtestantur. bb.)

B 2

Vatis

bb.) *Frid. Ruyssch Oper. anatom. medic. chirurg.* Amstelodami 4to. Vol. 1-IV. 1737-43. Vol. II. Thesaur. II. Aff. IV. N. 2. n. 4. p. 23. N. 18. n. 1. p. 26. Thes. III. N. 38. p. 21. Th. V. N. 41. N. 57. n. 1. 2. 3. p. 15. Vol. III. Thes. X. N. 58. p. 12.

D. Alex. Monro in *Medical Essays of a Society of Physicians at Edinburgh* Tom. II. Art. 13. §. 16. Edit. germ. Altenburg. 1750. §. 16 pag. 181. sqq. T. III. Art. 13. p. 326. sqq. Id. *Essays of a Soc. phys. and litter.* T. I. p. 411.

I. G. Roederer *Tab. de utero gravido* p. 25. 27. sqq. id. *Opusc. medic.* Goetting. 1763. 4to. *Diss. de vi imaginationis in foetum.* pag. 109.

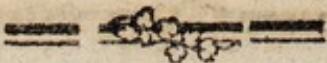
D. Guillielm. Hunter *Anatomia uteri gravi* Tabulis illustrata. Birminghamæ et Londini 1774. fol. reg. ad Tab. XXIV. Fig. 1. 2. not.

H. A. Wrisberg Edit. Halleri prim. lin. Physiol. Goetting. 1780. §. 891. p. 488. sq. not. 185. n. 4.

Id. Exper. et Observ. anat. de Utero gravido, tubis, ovariis, et corpore luteo quorundam animalium cuin iisdem partibus in homine collatis. Goettingæ 1782. in 4. p. 40.

Id. Observ. de structura ovi et secundinarum humanarum in partu maturo & perfecto collectæ. Goetting. 1783. 4to. §. 21. p. 28. sqq.

*Aliisque. v. Halleri Elem. Phys. T. VIII. L. 29. Sect. III. §. 28.
p. 239. 240.*

Varia ipse quoque et multa hoc scopo in brutis animalibus, foetus uteris inclusos gerentibus, feci pericula; ast ne guttulam quidem, vel mercurii vivi, vel spiritus terebinthinæ colorati aut materiæ ceraceæ tenuissimæ, (si quidem nulla vasa fuerant erupta, et liquidum injectum non extravasatum) ex vasis uterinis in ea, quæ placentæ partem sic dictam foetalem constituunt, multo minus in umbilicalia, vel ex his in ista uteri vascula penetrasse unquam, armato quoque oculo, observare mihi licuit. Semper enim vel in parte placentæ uterina, vel foetali, (utrâque inferius accurate describenda) solummodo, vasa turgescebat materiâ injectâ, cum contra vasa alterius partis istâ vacua deprehenderentur. Diversa quoque hæc vasa in placenta optime oculo sese manifestant, si per vasa uterina materia ceracea injicitur, et hac ratione placentæ partis cum utero nexæ vasa replentur; alterius autem placentæ dimidii, cuius superficies foetum respicit, vasa, cera adhuc vacua, a materia ceracea alio colore tincta et per arterias umbilicales injectâ quoque redduntur plena; nitide tunc appareat, ope ceræ diverso colore imbutæ, omnem in placenta vasorum congeriem, a dupli eoque diverso provenire systemate, nec haec vasa (præter ramos ejusdem systematis) per veras anastomoses invicem jungi. Amoenum hoc spectaculum fisti potest in hominum cadaveribus non solum, sed et in animalibus, quorum foetus quisque unicam habet placentam propriam, atque hoc respectu habito inter ea atque homines intercedit similitudo,) qualia sunt canes, feles, mures,

res, cuniculi, aliaque, quibus pedes digitati et utrinque dentes cc.) Verum eadem quoque observarunt in cadaveribus seminarum durante graviditate defunctorum, in quorum vasa, uti et in ea foetus, diversimode coloratam materiam injecērunt summi, inter recentiores Anatomici, inter quos certe vix ullus toties felici gavisus est opportunitate, ejusmodi instituendi experimenta, ac in amplissima urbe Londini b. Dr. Guil. HUNTER dd.) et Cel. Dr. LOWDER, in quorum thesauris anatomicis splendidissimis præparata nitidissima, ex ipsis experimentis nata, satis superque lustrare et pervestigare, nunquam autem in iis veras anastomoses inter vasa uterina atque vasorum foetūs umbilicalium productiones, observare mihi licuit. Haud ita pridem in magna Britannia bis iterum similia experimenta in gravidarum mortuarum cadaveribus sunt repetita, quæ prouti in litteris ad me datis sunt commemorata, breviter nunc recensebo. EDINBURGI grāvida, æt. 30. ann., habitu maxime difformi, cruribusque adeo inflexis, ut vix ac ne vix quidem a se invicem divari cari potuerint, et mirum fuerit, quomodo ea a viro imprægnari potuerit, versus graviditatis terminum, ad partum facilitandum, auxilium imploravit obstetricantis Dris. SPENCE. Tactu cum difformem hanc feminam difficulter exploravit, diametrum conjugatam pelvis aperturæ supe rioris

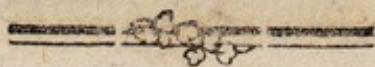
cc.) Aristotel. gener. anim. L. II. Cap. 7. Harveus I. c. p. 544. Haller Elem. Phys. T. VIII. L. 29. Sect. III. § 20. p. 224.

dd.) Qui nonnulla quoque talia præparata in splendido suo opere, *Anatomia uteri grāvidi*. Birminghami 1774. fol. reg. depingere ac ari incidere curavit,

rioris nonnisi unum et dimidium pollicem æquare deprehendit. In fatali itaque hac pelvis angustia, instituendæ sectionis cæsareæ auctor fuit, quam vero femina fortiter repudiavit, et mortem certam omni operationi perficiendæ prætulit. Hanc non modo ob causam, sed potius ob vires feminæ mirum in modum jam fractas, graviori ejusmodi operationi sustinendæ non amplius pares, cum præterea nulla spes esset servandæ matris nec a foetus mutilatione nec ope uncorum extractione, certe ob pelvis tantam angustiam atque crurum inflexionem difficillime et nonnisi longo temporis spatio instituenda, tristi fato reliquit miseram feminam. Postquam ea brevi post animam efflaverat, et nulla certa vitæ foetus signa fuerant deprehensa, omisit sectionem cæsaream, et satius duxit, experimentum cum cadavere instituere, ad demonstrandum placentæ cum utero nexus suis in Collegio obstetricio auditoribus. Injecit itaque tenuissimam materiam ceraceam rubro et viridi colore tintam in aortam feminæ atque venam cayam descendenter, omniaque inde vascula uteri, aperto ulterius abdomine, nitidissime cerâ plena apparuerunt, uti et, secto utero, vascula illius partis vel superficie, quâ cum utero connexa fuit placenta, ast reliqua placentæ vasa, quæ umbilicalium productiones erant, omnia cerâ fuérunt vacua, statim vero plena, cum per venam umbilicalem cera coerulea fuit injecta. LONDINI quoque, elapso anno, simile repetitum fuit experimentum. Femina adultior, 8vo mense grava, ebria in flammarum cecidit exstruicti ignis, quem mox conceperant

rant ipsius vestimenta, ut miserrime inde fuerit exusta. In Nosocomium THOMÆ GAY delata, post paucas horas, fere toto corpore cuticula ab ustione nigra multisque in locis contracta vel divisa, intumuit, deliravit, et quamvis statim congrua remedia fuissent adhibita, tamen mors brevi fuit expectanda. Ad servandam itaque prolem de operatione cæsarea fuit cogitatum, quam vero miseræ feminæ maritus prorsus noluit permittere, ut potius, subsequuta post 14. horas morte, defuncti corporis brevi futuram efflagitaverit sepulturam. Antequam vero in sepulchro id fuit conditum, D. KLEIN et Dnus MARTIN abdomen illius aperuerunt, et in aortam ac venam cavam descendente, materiam tenuissimam ceraceam, diversi coloris, injecérunt; secō dein utero, hujus vascula (similem in modum ac in experimento prius relato) cerā turgida, et ne guttulam quidem ceræ liquidæ in reliqua placentæ vasa, quæ umbilicalium rami sive productiones fuerant, multo minus in ipsa funiculi umbilicalis et foetus vasa penetrasse, observare potuerunt.

Utrumque experimentum eapropter fusius descripsi, ut clarius pateat, nullum adfuisse obstaculum, quominus in utroque subiecto materia liquida subtilissima ex vasis maternis propelli potuisset in omnia placentæ atque ipsius quoque foetus vasa, si inter hæc et ea matris intercessissent veræ anastomoses atque canales continui. Maxime certe cum vasorum anastomosi pugnant hæc allegata exempla atque testimonia, quibus multa adhuc addi possent

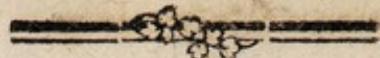

possent alia. Suspicio quoque surgit gravis, iis in casibus, ubi vel mercurius vivus, vel liquores colorati vel et ipsa cera ex vasculis uterinis penetrarunt in ipsa vasa placentæ, observatores ipsa hæc placentæ vasa non satis a se invicem distinxisse. Verum enim est, (uti inferius multis ex rationibus clarissimus patebit) transfire liquidum per vasa matris injectum in certam vasorum placentæ congeriem, quæ placentæ partem utero contiguam constituunt, ast nequaquam inde omnia placentæ vasa, naturali ac communi viâ, liquido injecto repletur, multo autem minus vasa in fune umbilicali ipsiusque foetus. Idem quoque valet de supra allegata ALBINI observatione. Videre id quoque est in brutis animalibus, foetus in utero gerentibus, in quibus vasa cotyledonum (certe partem placentæ constituentium) etiam à materia injecta turgent, quamvis ea non in ipsos ramos vasorum umbilicalium transeat ee.). Nec inferri cum ratione potest, si quoque inter uteri superficiem internam et placentæ partem contiguam vasorum adsunt canales continui, hos ipsos per totam placentam ita continuari oportere. Sed quid proferendum contra eximum illud, superius allegatum, b. MECKELII experimentum, quo materia ceracea injecta in vasa matris, non modo vasa placentæ, sed et ipsa foetus replevit; uti in ipso præparato, quod ipsius *Filius* dignissimus adhuc asservat, mihique ipsi ante aliquot annos benevole monstravit, adhuc satis videre est. Singularis omnino est casus, qui ipsi b. MECKELIO tantum semel contigit,

ee,) vid. *Alex. Monroe.*

tigit, quamvis, uti novi, idem experimentum MECKELIUS
 Pater atque Filius ff.) pluries in subjectis quoque hu-
 manis frustra repetierint. Ast, si nullam quoque mate-
 riæ ceraceæ injectæ extravasationem inter diversa placen-
 tæ vasa, ratione peculiaris eventus, culpare volumus, an-
 non potuit in istius subjecti placentâ præternaturalis quæ-
 dam vel saltim inconsueta obtinere vasorum anaëtomosis,
 aut sub ipsa ceræ liquidæ injectione, vasorum utriusque
 systematis in placenta, aliqua adeo felix contingere ru-
 ptura, ut hinc ex unius generis vasis cera transfire po-
 tuerit in ista alterius? Certe aliquam singularem et for-
 tunatam rationem in isto experimento obtigisse oportet,
 aliâs enim in tot tantisque aliis, ante et postea factis,
 conatibus idem sane accidisset. Inferius autem ex obser-
 vationibus, circa peculiarem vasorum in placenta struc-
 ram

ff.) Hinc et ipse I. supra pag. 10. cit. ita pergit: „Doch gestehe ich
 „mit meinem unsterblichen Lehrer, Dr. Hunter, dass ich groÙe, sehr
 „groÙe Zweifel habe, die sich durch eigne Versuche noch vermehrt
 „haben. Nicht eher darf ich meines seel. Vaters Ausarbeitungen be-
 „kannt machen, bis ich mehr eignen Vorrath an Erfahrung habe, die
 „mir bei meiner hiesigen Verfassung wol noch eine Zeitlang fehlen
 „koennte. Findet sich die erwünschte Gelegenheit, so hoffe ich auch,
 „den Physiologen schon durch Bekanntmachung dessen, was ich hier-
 „über befize, einen Gefallen zu erweisen.“ Quarum observationum
 acutissimarum communicationem ne in longum adhuc tempus reservare
 velit cel. Auctor, commune omnium melioris notæ Physiologorum et
 Anatomicorum erit desiderium.

ram institutis, adhuc clarus patebit, *omnia* placentæ vasa materiâ injectâ repleri nequaquam posse, nisi per vasa matris et foetus umbilicalia simul injiciatur tenuë liquidum.

- c.) Hæmorrhagia gravis, sive sponte exclusâ sive solutâ placentâ, hacque vel tota vel ipsius tantum frusto: dum vasorum uterinorum oscula hiant, utero scilicet non satis sepe contrahente aut in statu atoniæ posito; qualis hæmorrhagia tam in partu maturo, quam in abortu, sèpius accidit. gg.)

Ejusmodi hæmorrhagia, quæ solutam vel ex parte vel totam placentam sequitur, in primis si placenta vel ad ipsum orificium uteri adhærens vel prope id locata fuit, iterum anastomoses veras inter vasa in placentâ atque utero evincere nequit. Eam enim plerumque quædam præcedit violentia, (vel a feminæ nixibus nimium editis, vel a rudis obstetricis manu, vel alia quacunque ex causa illata) ut hinc ROEDERUS hh.) in ejusmodi hæmorrhagia semper uteri sinus accuset violatos. Obtingere igitur talis hæmorrhagia posset, quacunque ratione uteri vasa necuntur cum vasculis placentæ. Præterea, uti CL. BALTHASAR ii.) recte monet, „si sanguinis fluxus ab anastomosi vasorum sublata oriatur, primis gravidita-

gg.) Müller Diff. cit. p. 33.

Balthasar Diff. cit. § XI. pag. 23.

hh.) in Tract. de utero gravido.

ii.) Diff. c. § XI. pag. 24.

„tis mensibus, sanguis per genitalia in abortu parcus
 „extillaret, copiosior autem flueret naturali partu
 „tempore uteri vasis magis distentis, et majorem san-
 „guinis quantitatem continentibus.“ Verum contra-
 rium potius nos docet experientia, cum in abortu
 orto vel a quavis illata violentia vel a sola debili-
 tate, firmitatem nexūs inter vasa tollente, ut vaso-
 rum in utero, aliás sese contrahentium, ostia nunc
 hient,) majus ut plurimum est sanguinis profluvium,
 quam in partu maturo, naturali, simulque facili;
 in quo haud necessariis edendis nixibus nec femina
 fuit excruciata, nec placenta ridis obstetricantis manu
 fuit soluta, sed potius omnia, quantum quidem abs-
 que matris ac prolis detimento licuit, ab ipsis na-
 turæ, ad foetum et secundinas excludendas salutaribus
 moliminiibus placide fuere expectata. Nonnisi modi-
 cum plerumque sanguinis profluvium experiuntur plu-
 rimæ istarum parturientium, quæ divulgatæ gravidita-
 tis infamiam timentes, absque obstetricum auxilio,
 partus terminationem et secundinarum solutionem spon-
 taneam solis relinquunt naturæ viribus.

- d.) Firma quandoque, et tunc difficulter solvenda, placentæ
 cum uteri pariete interiori connexio vel et concretio,
 quæ obtinere non posset, nisi vasa ex utero ipsa propa-
 gata essent in placentam.

Si in partu maturo hoc accidit, certe inter casus ma-
 gis insuetos atque sic dictos præternaturales id collo-

candum, cum in longe plurimis partibus naturalibus placenta facilissime et sponte ab utero sese contrahente separetur. Hinc et hac ipsa facilitate spontaneæ solutionis placentæ, nonnulli scriptores itali tanquam argumento, quod non possit obtinere vasorum eorumdem continuitas inter placentam atque uterum, utuntur.

Si fortior quoque placentæ ad uterum quandoque occurrit adhæsio, ipsius tamen solutio, si nonnullarum horarum imo et dierum spatium expectatur (nullâ nimirum subveniente hæmorrhagiâ graviori), plerumque absque ullo puerperæ detimento sponte succedit. kk.) Vera placentæ si obtingit cum utero concretio, certe nec uterus nec placenta in naturali constituta sunt statu, nec ad hunc inde quid inferri licet.

e.) Steriles esse feminas, quæ nondum fluxum menstruum passa sint, atque eas, quibus is vel fixo a natura tempore cessavit vel morbo fait obstruetus. Etenim si nulla vasa adessent continua ac veræ anastomoses inter vasa uteri atque placentæ, sed uteri parieti interiori sese applicaret ovulum per vascula sua libere in uterum germinantia vel huic tantum adhærentia; obtinere id quoque possit

kk.) Joh. Melch. Aeppli die sichere Zurücklassung der Nachgeburt in bestimmten Fällen mit Gründen und Erfahrungen bewiesen &c. Zürich 1776 8vo. vid. Weiz N. Auszüg aus Diss. f. Wundärzte, VIII. B, Leipzig, 1777. No. 7. p. 173. sq.

posset in qualibet femina, etiam si ea non persolvat lunare tributum.

Admodum omnino lubricum hoc est argumentandi genus. Experientia enim quotidiana notum est, saepius feminas, quibus variis ex causis menstrua obstruuntur ll.), vel quae durante lactatione ea, uti decet, non experiuntur, tamen concipere et partus edere mm.) Animalia quoque, quibus nulla menstrua fluunt, genus tamen propagant suum.

Cur autem puellæ ante pubertatis tempus, quo menstrua fluere incipiunt, atque Vetulæ, quibus fluxus menstruus prorsus cessavit, non concipient: rationem, in ipsis in ovulorum immaturitate, in his autem in ovorum vel obliteratione vel flacciditate, forsan positam esse solam, non repugnat. Antiquorum enim ac recentiorum, si credere fas est, observationibus, ovaria certas circa menstrui fluxus in pubescentibus initium æque ac ipsius in vetustioribus cessationem experiri mutationes, constat.

f. Mensium in gravidis sueta suppressio. Sanguis enim ex imprægnato utero, vasis ipsius tunc multo magis turgescientibus, statim tempore profluere posset, nisi is in vasis uteri æque ac placentæ per canales circumiret continuos. nn.)

C 3

Præter

ll.) *Astruc* Traité des Maladies des femmes P. I, pag 16. sqq.

mm.) *Balthasar* Diff. cit. §. IX. pag. 21.

nn.) *Müller* Diff. cit. p. 37.

Præter istas autem observationes, haud infre-
quentes, quod ipso durante graviditatis tempore
quandoque feminæ plethoricæ quovis mense men-
struum fluxum, et sat largâ quidem copiâ, expe-
riantur, quamvis postea vegetos parturiant infantes:
certe ex principiis physiologicis satis patet, sanguini-
nis istam quantitatem, aliâs menstruis excernendam,
in ipsa graviditate ad nutriendum in utero foetum
esse necessariam, eam autem, uti ex infra allegandis
theoriis reliquis clarus fiet, in foetus nutrimentum
posse verti, quocunque modo sanguis ex vasis uteri
in ea placentæ perveniat.

g.) Relictâ in utero post partum placentâ, discissoque funi-
culo umbilicali nec ligato, mater quandoque decedit hæ-
morrhagiâ per funem umbilicalem. oo.) Patere igitur
videtur, sanguinem libere fluere ex vasis uteri arteriosis
ope canalium continuorum immediatorumque per vasâ
placentæ.

Huc revocari possunt ea, quæ supra adversus pri-
mum argumentum fuere prolata. Præterea autem,
quod mater quandoque decedat hæmorrhagiâ per fu-
niculum umb. non ligatum atque discissum, certe is
unus ex rarissimis casibus, et forte nulla per funi-
culum obtainere potest hæmorrhagia gravior pp.), nisi
in

oo.) *Balthasar* Diff. cit. §. 13.

pp.) *Roederer* Diff. cit. de vi imaginat. p. 109.

in gemellis, qui unâ communi placentâ utuntur (cujus vasa, uti quandoque accidit, verarum anastomosum ope inter se necuntur;) quæ vero hæmorrhagia non quidem matri, sed potius alteri in utero adhuc relicto foeti lethalis esse potest. Certe nulla extimescenda hæmorrhagia matri nocua, (nisi forsan in casibus prorsus singularibus ac præternaturalibus) si funiculus umb. ea parte, quæ placentam respicit, nulla circumvolvit ligatura qq), ut potius quam plurimi circa scientiam obstetriciam scriptores hanc ligaturam, ne volumen placentæ vasis sanguine turgescientibus augeatur, rejicerint, eamque prorsus omittere multis in regionibus moris fit.

h.) Observatum est quandoque, quum de utero placenta fuit remota, sanguinis e placenta pariter ac ex utero fuisse copiosum effluxum, licet nulla violentia fuerit adhibita. rr.)

Contraria hic iterum experientia sat frequens, quod in feminis repentine parturientibus infans neonatus humi procumbat atque placentam secum extrahat, nec tamen per eam hæmorrhagiâ pereat infans. Quoties hoc jam observatum constat in feminis, quibus pelvis justo amplior suit, et quæ vel clam vel repen-

qq.) *Baudelocque l'art des Accouchemens. Paris 1781. 8vo. II. Partie.*
Chap. IV. pag 288. *Meckels Uebers. p. 271.*

rr.) *Haller Elein. Phys. I. c. p. 249.*

=====

repentine absque ullo auxilio partum edidere et funem umbilicalem deligare prorsus neglexerunt? Idem valet de istis casibus, ubi feminæ, nec ruptis nec perforatis membranis, infantes ovo integro adhuc inclusos, cum placenta membranis nixa, absque infantum detrimento, pepererunt; ss.) id quod fieri non potuisse, si sanguis, matris atque foetūs in placentæ vasibus, tanquam canalibus non interceptis, circuitum absolveret. Nec ipsa quoque deligatio istius funiculi partis, quæ cum foetu adhuc nixa est, omissa semper foetui jam excluso noxia est tt.), ut potius nonnulli eam etiam supervacaneam putent vv.)

i.) Placenta in utero materno relicta per longum tempus ibi remansit, absque putredine xx.), id quod fieri non potuisse, nisi sanguinis liber inter utramque partem adfuerit circuitus yy.).

Certe placenta in utero relicta per tempus, non abibit in statum putrescentem, quamdiu ipsius vascula novum

ss.) H. A. Wrisbergii Obs. Anat. Obstetr. de structura ovi et secundinarum humanarum in partu maturo et perfecto collectæ. Goettingæ, 4to 1783. pag 8. sqq.

tt.) b. A. G. Plaz Progr. de non semper mortifera funiculi umbilicalis intermissa deligatione. Lipsiæ 1774. 4to.

vv.) Baudelocque l'art des Acc. I. c. Meckels Uebers. p. 271. coll. not.

xx.) Aepli die sichere Zurückl. d. Nachgeb. cit.

yy.) I. F. Müller Diff. cit. Genit. sex. seq. &c. hist. p. 36.

novum e matre, ast quocunque id fiat modo, hau-
riunt sanguinem, quum aliquis omnino a matre in
placentam continuetur motus. zz.)

k.) Exempla foetuum corde deſtitutorum aaa.) qui tamen in-
crementum assecuti ſunt, oſtendunt, ſanguinem vi cordis
materni per placentam in ipſa foetus vasa propelli, id
quod contingere non poſſet, niſi inter prolem atque ma-
trem obtinerent canales vaforum ſanguiferorum continui
immediati.

In ejusmodi exemplis, certe rariffimis, vel aliud
canalis amplior bbb.) cordis vices ſuſtinet, vel
iſto deficiente etiam arteriæ, vi ſua contraétili insita,
ſanguinem in vasa quoque minora propellere et ali-
quem tamen in foetu ſanguinis circulum ſiftere va-
lebunt; ast graviflme dubitandum, ejusmodi foetus
perfeétum maturitatis terminum poſſe aſsequi ccc.)
Nec omnem ſanguinis e matre in placentam motum

sub-

zz.) Haller Elem. Phys. T. VIII. L. 29. S. III. §. 36. p. 252. sq.

aaa.) Merry in Memoires de l'Acad. des Sciences 1720. tale exemplum
deſcribit.

bbb.) Pulcherimum talem foetum vidi Londini in theſauro Anat. Cel. Dr.
Lowder, in quo aorta ascendens, loco cordis, cisternæ in formam fuit
ampliata. Foetus ipſe tertio mense abortu fuit redditus.

ccc.) Edinburgiſche Versuche und Warnehmungen, Altenburg. II. Th.
1750. Art. 9. p. 176.

= = = = =

sublatum esse, etiam si non inter utramque vasa sint continua, ex præcedenti videre est argumento. In exemplo supra allegato, a MERRY relato, monstrum illud corde destitutum unus e gemellis fuit, cuius funiculus umbilicalis, uti auctor refert, cum alterius funiculo umbilicali junctus, atque inde sanguinem suum accipere potuit, etiam si nullus ad ipsum sanguinis materni fuerit motus.

Præcipuis his haec tenus prolatis argumentis, tam ad evincendam, quam et oppugnandam vasorum tanquam canarium inter placentam atque uterus continuitatem usitatis, subjungam adhuc aliqua observata et argumenta cum istis vasorum anastomosibus veris maxime pugnantia, ast experientia satis superque stabilita.

1.) Lumina vasorum in placenta, quæ versus uterus diriguntur, adeo exigua sunt, ut, teste quoque ROEDERERO ddd.), ne oleum quidem Terebinthinæ vel alium liquorem in vasa matris injectum transmittant: cum e contrario vasorum uteri orificia, præfertim sub finem graviditatis, adeo ampla sint, ut ipsorum diametri aliquot lineas æquent, vel et digitum intrudere admittant eee.); anastomosin autem non nisi inter vasa ejusdem diametri fieri constet.

ddd.) in Diff. cit. de vi imaginat. p. 108.

eee.) Rob. Wall. *Johnson* neues System der Entbindungskunst, aus d. Engl. übf. m. Anm. von D. I. Chr. Loder. Leipzig 1782. 8, I. Th. Cap. V, §. 8. p. 40.

Si

- 2.) Si excluso post partum foetu funiculus umbilicalis non ligatur, sed tota placenta illæsa exclusa est, per aliquot adhuc temporis spatium arteriæ in funiculo atque in ipsa placenta pulsare continuant, nec tamen sanguinem ipsa placenta fundit. fff.)
- 3.) Pulsationes arteriarum, in funiculo umbilicali prolapso vel et in foetu ipso per versionem protracto (antequam funis deligatur) facile percipiendarum, non respondent pulsationibus arteriarum matris ggg.). Etenim si sanguis ex utero in vasa placentæ, et ex foetu in vasa uteri, per canales propelleretur continuos, non interceptos immediatosque, nulla ratio esset, cur arteriæ umbilicales non secundum ea temporis pulsarent intervalla, in quibus in corde matris perficitur systole ac diastole; quum, uti in brutis animalibus, dum vivunt sectis, facile sit observandum, etiam minimarum arteriolarum, in quibus motum adhuc percipere licet, pulsationes consentiant cum cordis diastole.

Eadem hæc observatio maxime contrariatur alteri, de vasorum inter uterum atque placentam canalibus continuis quidem, ast mediatis, sententiae paullo inferioris recensendæ.

D 2

4.) Ma-

fff.) Roederer Diff. cit. de vi imag. p. 108.

ggg.) Roederer ibid. p. 110.

- 4.) Matre jam mortua adhuc durat arteriarum umbilicalium pulsus. hhh.)
- 5.) Animal gravidum radice Rubiæ Tinctorum si nutritur, foetus ossa rubro colore non tinguntur. iii.) Si non per totum, saltim in primis graviditatis temporibus hoc obtingit, ubi sc. nondum verus ac immutatus ex matre in placentam foetūs pervenit sanguis.
- 6.) Diversus quoque in embryone sanguinis a sanguine materno habitus est, fluidior nempe atque multo tenuior, per subtilissima scilicet placentæ vasa colatus kkk.)

Mitto alia minoris momenti argumenta, præsertim ea, quæ ex statu præternaturali, v. c. vasorum umbilicalium coecitate, concretis tophaceis superficiem placentæ versus uterum obducentibus, &c, desumpta sunt.

En igitur varia pro et contra canales vasorum placentæ atque uteri, ope verarum anastomosium, continuos, prolata argu-

hhh.) *W. Smellie Treatise on the theory and practice of midwifery.*
Vol. I. L. I. Cap. II. Sect. IX. Edit. Edinburg. 8vo 1780 p. 81. „If
„the Child and placenta are both delivered suddenly, or the last imme-
„diately after the first, and if the child, though alive, does not yet
„breathe, the blood may be felt circulating, sometimes slowly, at other
„times with great force, through the arteries of the funis to the pla-
„centa, and from thence back again, to the child, along the umbilical
„vein“ In I. E. Zeibers deutscher Uebers. Altenburg. 1755. 8vo.
T. I. p. 136.

iii) *Roederer l. c.*

kkk.) id, ibid.

argumenta et observata, quorum veritas vel falsitas ex ipsa vera vasorum placentæ struētura inferius declaranda patefiet.

Properemus nunc ad pervestigandam alteram primæ Theorij partem.

§ IV.

II.) Alii a.) scriptores inter placentam atque uterum *canales* statuunt *continuos* quidem, ast *mediatos*, ita nimirum: ut vasa uteri arteriosa, ope membranæ tenuis cellulosa, cum placentæ vasis venosis, sive vice versa placentæ arteriosa cum venosis uteri sint nexa, vel *vasa* sese invicem *inosculentur* aut *suscipient*, sive, uti alii dicunt, per *appositionem* invicem juncta sificantur.

a.) Probant hanc theoriam præcipue eo, quod adeo facilis sit placentæ ab utero solutio; dum sc. vasa placentæ ex vasculis uteri quibus tanquam vaginulis inhæserant, vel sponte erumpunt, vel levi tractu extrahuntur.

D 3

Certe

a.) Halleri prim. lin. Physiol. §. 888. 891.

Edinb. med. Vers. u. Bem. II. Th. p. 175.

*De la Morte Traité complet des Accouch. Paris 1765. 8. T. I. P. I.
Ch. VII. not. pag. 00.*

Levret Suite des Obs. sur les chang. des Acc. laborieuses p. 104.

= = =

Certe hoc argumentum pro theoria quidquam probare nequit, cum omnino solutio placentæ æque facilis atque adhuc facilior futura sit, si vasa placentæ prorsus non cohærent cum vasis uteri per anastomosin, si ea quoque mediata sit, sed placentæ solummodo membranæ cellulosæ atque fulcorum et eminentiarum sibi invicem respondentium ope cum utero cohæret.

b.) Hæmorrhagiâ, quæ sequitur placentæ solutionem, dum uterus non in statu contractionis positus est.

Probat autem hoc solummodo orificia vasorum uteri hiantia, non vero ipsam indolem nexūs inter placentam atque uterum.

c.) Ta-

Puzos Traité des Accouchemens, corrigé & publié par Morisot Deslandes Paris. 1759. 4. Chap. IX. Act. I. p. 98. „La partie convexe (du „placenta) qui est spongieuse & inégale, est reçue dans les inégalités „de la partie concave de la Matrice, à laquelle elle tient fortement, „tant par les artères, qui sortant de la Matrice, s'abouchent avec les „veines du placenta, que par les arteres du placenta, qui s'anastomo- „sent avec les veines de la Matrice.“

W. Smellie Treatise on the theory and practice of Midwifery Vol. I. B. I. C. III. Sect. IX. p. 81. „The two arteries (of the funiculus) on their „arrival at the inner surface of the placenta, are divided and subdivided into minute branches, which at last end in small capillaries, „that inosculate with the veins of the same order.“ Ed. germ, Altenburg 1755. p. 136.

B. Guerard Anfangsgr. d. Geburtshülfe. Münster u. Osnabr. 1781. 8. II, Hauptst. I, Abschn. III, Art. p. 33. &c.

c.) Talis intrasusceptio vasorum placentæ atque uteri obtinere potest similem in modum ac in vulnere consolidante, ubi vascula, antea discissa vel soluta, sibi invicem iterum affociantur, et sanguinis per ea motus restituitur. b.)

Tali in casu ac in vulnere, vasculorum orificia, dum sese invicem osculantur, vera concretione, ideoque nulla intrasusceptione, junguntur atque veros postea canales fistunt continuos.

Mitto reliqua ad comprobandam hanc theoriam vi- lioris adhuc momenti argumenta ab aliis prolata, atque ex contrariis pluribus unicum tantum, sistema hoc satis convellens, addain.

Si tales anastomoses mediatæ vel intrasusceptio- nes vasorum inter placentam atque uterum obtinent, certe lumina vasorum placentæ æque ac uteri sibi invicem respondere, vel diametros consentientes ha- bere oportet. Contrarium autem observatur in ute- ris hominum et brutorum animantium. In utero enim humano (uti supra §. III. p. 26. vidimus) non- dum contracto post editum partum atque placentam orificia venarum sæpe adeo ampla deprehenduntur, ut calatum scriptorium vel et digitum c.) intrudere si- nant,

b.) Edinb. med. V. u. B. I. c.

c.) Monro in Edinb. med. Vers. u. Bem. II. Th. Art. 9. p. 162. Mor- gagni Advers. Anat. I. §. 16. Santorin Observ. anat. Cap. XI. § 9.

nant; arteriarum quoque uterinarum lumina s^ep^e sa-
tis hiare conspicuntur. Vasorum autem placent^a
orificia adeo exigua sunt, ut nonnisi armato oculo
detegi possint.

Qui credunt, posse vasculorum placentalium fasci-
culis impleri vasa uteri suis luminibus adeo hiantia,
non ponderant, obtegi totam placent^a superficiem,
quâ uterum respicit, membranâ tenui intermediâ d.),
molli, a chorio produc^ta, quam nulli fasciculi pene-
trant, sed in ea tantum minima vasculorum in pla-
centa hiant lumina.

§. V.

B.) Altera principalis theoria nunc recensenda, a cuius parte scrip-
torum recentiorum stant plurimi, e.) statuit: nutrimentum
vel

d.) A. *Haller* Oper. anat. Argumenti minor. T. II. Lausannæ 1767. 4to.
P. I. N. XXIX. §. 5. pag. 51.

e.) *Baudelocque l'Art des Accouchemens* P. I. Ch. IV. Sect. V. §. 452. p.
157. Edit. germ. *Meckelii* T. I. p. 165.

Sabatier Traité complet de l'Anatomie T. II. p. 431.

H. de Deventer Obs. sur le Manuel des Accouchemens, trad. du
latin & augmenté par *I. I. Bruier d'Ablaincourt* Paris. 1739. 4to.
Ch. XII. p. 62. sq.

I. G. Roederer Elem. Art. Obst. §. 70.

I. F. Henckel Abh. von der Geburtsh. Berlin. 1761. 8. §. 67. p. 32.

R. I.

vel sanguinem *resorberi* per lumina vasorum placentæ venosorum ex sinibus uteri parenchymatosis, cum contravenæ uteri sorbeant sanguinem foetus ab arteriis placentalibus in sinus parenchymatosos placentæ depositum.

Magnum omnino probabilitatis gradum hæc sententia habet. Revera enim tales sinus sicuti in utero etiam in placenta deprehenduntur, ab ista membranâ intermedia cellulosa formati, qui respondent uteri sinibus, nec nisi sub separatione placentæ ab utero conspicuntur, ubi vero margines harum foveolarum statim collabuntur atque tantum rimarum formam relinquunt. f.)

Quan-

R. I. Steidele Lehrbuch von der Hebammenkunst. Wien. 1775.
IV. Cap. I. Abschn. p. 67.

G. W. Stein Theoretische Anleitung zur Geburtshülfe. III. Aufl.
Cassel. 1783. 8. §. 309. p 98. I. I. Plenck Anfangsgründe der Geburtshülfe. Wien. 1774. Ed. lat. ib. 1783. 8. Cap. IV. Art. II.
p. 44.

G. A. Fried Anfangsgr. d. Geburtsh. Strasburg. 1769. §. 58.
pag. 21.

R. W. Johnson Neues System d. Entbindungsk. Ed. I. C. Loder
Leipz. 1782. 8. Cap. 8. p. 86.

Berdot Abrégé de l'Art d'accoucher. T. I. a Basle 1774. L. II. Ch. I.
p. 51.

f.) Baudelocque l. c. Alex. Hamilton Treatise on Midwifery. Edinburgh
1781. 8. Ed. germ. Abh. üb. d. Hebammenkunst, übs. von I. P.
Ebeling. Leipz. 1782. 8. p. 54. Aliique.

Quantum vero hæc theoria ad ipsam veritatem accedit, ex inferius dicendis clarius patebit, accuratius cognitâ prius ipsorum in placenta vasculorum structurâ.

SECTIO SECUNDA.

S. VI..

Culibet ex hactenus præmissis iisque præcipuis, quas variis Autoreis de ratione nexus inter uterum atque placentam sibi formarunt, theoriis, aliqua omnino ineft veritas æque ac falsitas, ut hinc, sicuti jam vidimus, in utramque disputari possint partem. Illius autem incertitudinis ratio certe in ipsa duntaxat nondum satis perspecta *vasorum placentae structura* est querenda. Ex hujus itaque penitiori cognitione si sponte sequitur theoria, quæ solitis phænomenis atque evenitibus prorsus respondet ac satisfacit, ea certe demum fide erit digna.

Multa quidem et varia a variis scriptoribus, antiquioribus non solum sed et recentioribus, habemus circa fabricam ipsorum in placenta vasorum observata et excogitata, majoris vel minoris momenti ac certitudinis, quibus tamen inter se invicem collatis et cum ipsa rei natura comparatis, facile patet, haud pauca adhuc superesse ad veram istius fabricæ cognoscendam indolem.

Numerosa cum mihi obtigisset tam placentas partu perfecto exclusas, quam ova abortiva inquirendi occasio, ea, quæ in ipsis observare mihi licuit, spero fore ut aliquam ad exactius intelligendam illorum vasorum structuram, sanguinisque in ipsis peculiarem circulum, conferant symbolam.

Mea itaque nunc traditurus observata et quæ ex iis sponte sequuntur corollaria, aliorum etiam, scriptorum saltim præcipuorum aliquot, cum iis conferam cogitata, meis observatis vel respondentia vel et contraria.

§. VII.

Præmittenda mihi sunt quædam observata circa *animantium quadrupedum* viviparorum *placentas*, quarum analogia omnino multum confert ad structuram placentæ humanæ facilius et rectius intelligendam.

Notum est, in brutis ruminantibus aliisque (quibus utrinque dentes sunt) v. c. equis, &c. quodvis ovum multas (in vaccis usque ad centum a.) habere placentulas *Cotyledones* dictas. Ex duabus autem hæ *Cotyledones* constant partibus five substantiis, quarum una utero affixa a ROEDERERO b.) aliisque etiam ex antiquiori ævo scriptoribus *medullaris* vel et *uterina*, altera autem ovi chorio nexa *corticalis* vel *foetalis* no-

E 2

mina-

a.) Roederer Diff. de foetu perfecto Argent. 1750. §. VIII. in Opusc. med. p. 77.

b.) I. modo cit.

minatur. Levi inter se cohærent nexus, facile et sine lacera-
tione ut plurimum, non vero semper c.) a se invicem solvi
queunt; facilius autem in iis brutis, quorum foetus plures
habent cotyledones, ægrius in illis, quorum foetus quisque
unam saltim habet placentam, quales sunt cuniculi, canes, fe-
les, &c. Levior quoque est illa cohæsio in primis graviditatis
temporibus, dum superficies, utriusque substantiae, conti-
guæ adhuc planæ sunt; fortior autem est nexus, quo magis
progressa est graviditas, quem nimurum tunc pars uterina ma-
iores et profundiores acquirit sulcos, quibus infiguntur emi-
nentiæ partis foetalis respondentes. Utraque pars pressa fun-
dit liquorum albescensem, et majori quidem copiâ circa me-
dium tempus graviditatis, quam in hujus initio et finem ver-
sus. Non autem vere lacteus est vel lacti similis ille li-
quor, (uti nonnulli auctores d.) volunt) sed humor potius
serofus coagulabilis, ad indolem liquoris amnii accedens, a
vasculis in substantia medullari ex utero materno adveyctus et
a vasculis substantiæ corticalis resorptus perque vasa umbilica-
lia embryoni traditus. Similem talem liquorum albicanem
quoque ex compluribus hominum placentis recentibus, tertio
vel quarto graviditatis mense abortu exclusis, sæpius eâ co-
piâ, ut cochleare parvum repleverit, exprimere potui. Li-
quor hic videtur omnino ex matris sanguine secerni, et per
vascula

c.) uti *Roederer* l. c. vulg.

d.) *Roederer* l. c. de fetu perf. §. 8 p. 77. Idem quoque, & quidem
semper se observasse testatur *Wrisbergius* in sua Edit. prim. lin. Phy-
siolog. *Halleri*, Goettingæ 1780. 8vo. p. 489. not. 185. no. 3.)

vascula placentæ, in primis graviditatis temporibus adeo exigua et angusta, ut rubrum sanguinem, tenui isto liquore crassiforem, vehere nequeant, tenero embryoni alimentum præbere subtilissimum ac blandissimum.

Uterina placentæ brutorum *pars*, *medullaris* dicta, tuberculum refert spongiosum, gestationis initio albicans, planum, postea magis elevatum, in renis formam, rubescens imo rufescens, multis sulcis atque variæ figuræ foveolis, appropinquante partu per gradus profundioribus et copiosioribus, notatum. e.) Constat ea ex convolutis productionibus vasculosorum uteri arteriosis ac venosis, quæ in aliis animalibus v.c. canibus, cuniculis, &c. post partum subsidunt, in aliis autem v. c. vaccis, ovibus, &c. elevationes manent, in quibus animalibus hinc cotyledonum vestigia in utero relinquuntur.

Fœtalis in animalium placenta *pars*, *corticalis* appellata, priori semper multo mollior est f.) in graviditatis initio ut plurimum rosacei coloris, magisque tumens, quam versus gestationis terminum, ubi colorem subrufum acquirit; inæqualis porro superficie, similesque, ac in cerebri substantia corticali observantur, exhibens gyros, insinuantes se in istos partis medullaris sulcos atque foveolas. Tenuissima illi ramuli inter se necuntur membranâ cellulosa, quâ per macerationem solutâ, apparent ea vascula tanquam flocculenta, pedunculorum ad instar filamentorum nitidissimorum. Minime autem hæc

E 3

vascu-

e.) Roederer L. c. de fet. perf.

f.) id, ib. §. 8.

vascula veras fistunt anastomoses, vel canales continuos formant cum vasculis uterina in parte, ut potius cum his tantum per appositionem contiguam cohæreant. Hujusque asserti veritatem comprobant injectiones, cum mercurius vivus vel tenuissimi liquores colorati, aut in vasa uterina aut foetus umbilicalia injecti, nequaquam ex alterutra in alteram transeant partem, quamvis iis vascula minima quoque parti injectæ respondentia repleantur perfecte, nec, nisi diductione a se invicem solvantur istæ substantiæ, e vasculorum luminibus exsudet liquidi injecti guttula. Amoenum hocce spectaculum non solum mihi ipsi repetitis experimentis, sed et aliis, g.) iisdemque accuratissimis sane ac indefessis Anatomicis, idem observare contigit. Reliqua, quæ circa placentarum in brutis animantibus structuram, forsan quoque nondum satis cognitam, possent proferri, hoc loco prætermitto, cum jam hæc tenus prolata satis ad illustrandam analogiam inter brutorum vivos foetus parientium atque hominum placentas faciant. Propero potius ad ostendendam novisque observationibus stabilendam veram placentæ humanæ fabricam.

§. VIII.

Generaliora quædam circa placentam humanam, præcipue partu maturo exclusam, et quæ circa ipsius externam indolem, formam, &c. singularia observare mihi licuit, præmittam.

Forma-

g.) Alex. *Monro* in *Med. Essay's and Obs. of a Soc. in Edinb.* T. II.
Art. 13. Edit. germ. Altenburg. pag. 10.

Formatum ea nimirum innumeris vasorum sanguiferorum ramificationibus, quæ variis membranis inter se invicem necuntur atque coarctantur.

Unicuique foetus in hominibus ut plurimum unica propria est placenta, h.) attamen quandoque *plures foetus unam communem* habent placentam i.) cujus vasa vel inter se veras habent anastomoses, vel quivis foetus in tali placentâ proprium, cum alterius systemate non communicans, habet vasorum sanguiferorum sistema. k.)

Figura plerumque rotunda, quandoque oblonga ovalis est, bis eam vero triangularem l.), pluries rhomboideam atque inæqualis figuræ observavi.

Craff-

h.) Quandoque, ast rarius, unius foetus placenta in duas quasi partes divisa observatur. Talem materiâ ceracea injectam in suo theatro Anat servat Jenæ *Loderus*. vid. Müller Diff. cit. sex. seq. hist. §. 4. p. 17. not. 1.

i.) Haller Elem. Physiol. T. VIII. L. 29. Sect. 3. §. 20 p. 224. not. t. plura ex scriptoribus allegat exempla.

Roederer Element. Art. Obstetr. Ed. Wrisbergii Goetting. 1766.

§. 71. P. 34.

k.) D. Lowder Londini affervat placentam communem trimellorum atque aliam similem quadrimellorum, in quarum autem utraque quivis funiculus proprium suum habet vasorum sanguiferorum Systema. Talem gemellorum ipse inter mea præparata servo. Ita et aliam similem trimellorum affervat Jenæ *Loderus* v. Müller Diff. cit. §. 4. p. 17. not. 2.)

l.) Talem in suo apparatu servat D. Lowder Londini,

Craſſities placentæ variat in feminis robustioribus et debilioribus vel emaciatis; variat ea quoque secundum robur prolis et locum cohaſionis cum utero, præcipue autem ratione temporis graviditatis. A tertio usque ad ſtum menſem in placentæ peripheria, ubi firmior ipſius eſt cum utero cohaſio, atque juxta funiculi umbilicalis insertionem deprehendi craſſitem plerumque $\frac{1}{4}$ majorem, quam in reliqua placentæ ſubſtantia, a $\frac{2}{3}$ ad $\frac{5}{8}$ pollicis rhenani æquante. Versus partum autem magis magisque ut plurimum diſparet major illa ambitū placentæ craſſities, juxta funiculi insertionem autem remanet. Maturi foetus placenta plerumque 12 — 15 lineaſ m.) craſſa eſt, attamen nonnullas placentas, partu perfecto exclusas, 6. linearum tantum, alias contra 18. linearum deprehendi.

Similem in modum variat quoque placentæ *amplitudo*, ut diametri in matura et consuetæ figuræ rotundæ placenta plerumque 7 vel 8, n.) in rarioribus autem exemplis 12. æquent pollices. Magis adhuc variat *pondus*, quod tamen in longe plurimis partu maturo editis placentis recentibus unius libræ o.) usque ad viginti uncias, nunquam infra decem uncias; in abortibus autem tertio mense exclusis non ultra tres uncias deprehendi.

Superficies placentæ *interior*, quæ foetum respicit, glabra tegitur plerumque membranâ chorion et amnion, et sub his

majo-

m.) *Baudelocque* cit. Anleit. z. *Entbindungsk.* I. Th. V. Cap. §. 5. p. 164.
n.) id. ibid. *Puzos* Tr. des Acc. Ch. IX. Art. 1. p. 98.

o.) *Wrisberg* cit. Tr. de structura ovi §. 9. pag. 10. *G. W. Stein theor.*
Anl. zur Geburtsh. §. 300. p. 96.

maiores vasorum umbilicalium in ipsa, quæ vocatur, substantia placentæ delitescunt rami, in singulari autem casu semel membranam amnion in superficie ista interiori atque circa funiculum umbilicalem deficientem, atque a cingulo placentæ incipientem, minimeque dilaceratam, deprehendi. Ramos autem istos commemoratos productiones esse, partim venæ, partim vero duarum arteriarum in foetus fune deprehendendarum, satis inter omnes constat.

Superficies exterior, quâ cum utero jungitur placentæ, inæqualior est, multis sulcis prædita, formatis a spongiæ similiibus partibus placentæ, sive lobulis qui *Cotyledones* p.) vocari solent, innumerisque constituuntur vasculis sanguiferis, atque sibi invicem adjacent et membranâ tenui, in ovo media dictâ, obducuntur, nullis oculo sese offerentibus vasculis sanguiferis majoribus, totoque placentæ orbiculo texturam firmiorem referente. In nonnullis autem calibus, ubi nullam tamen placentæ passa fuit lacerationem, superficies exterior hirsuta, fere abortivorum ovorum ad instar, sese mihi repræsentavit; in paucis aliis eam prorsus glabram, nullis sulcis vel gyris notatam, sed membrana densiori, maceratione difficulter solubili, tectam observavi. Quamvis in hac superficie oscula vasorum hient minimorum, tamen nunquam ex his ultra unciam unam vel sesquiunciam sanguinis, etiam non ligato in aliquot casibus funiculo, defluere vidi, aut absque laceratione exprimere potui.

In

p.) Wrisberg I. c. §. 20, p. 25.

In reliquis secundinarum partibus, funiculis nimirum umbilicali, membranis chorion amnionque, et liquore amnii, spectanda, tanquam a scopo nostro aliena, hic prorsus intacta prætermitto.

§. IX.

Quæ de interiori atque vera placentæ humanæ structuræ habeo observata *specialiora*, jam commemorabo.

Vasorum in placenta sanguiferorum congeries non modo duplice isto vasculorum, arteriosorum sc. atque venosorum, absolvitur genere; sed utrumque ipsorum quoque vasorum, tam arteriosorum quam venosorum, genus a duplice proficiuntur sanguinis circumaeuntis systemate, matris sc. atque foetus. Recte itaque eodemque jure ac in brutis animantibus *duae* a se invicem diversæ *partes* ratione vasorum distinguendæ sunt *in ipsa placenta humana*, pars nimirum *foetalis* atque *uterina*.

Veritatem autem hujus distinctionis, indolem fabricamque utriusque partis demonstrabunt sequentia.

§. X.

Quando placenta partu perfecto exclusa per vasa funiculi umbilicalis mercurio vivo aut alio liquido tenui colorato adhibita curâ injicitur, non omnia placentæ vascula replentur eâ materiâ injectâ, sed certa tantum vasorum congeries, nisi ruptura vasculi oriatur atque inde liquidi in placentæ cellulas

extra-

extravasatio. Istam autem placentæ partem, in qua tunc vascula turgent materiâ injectâ, sub *foetalis* partis nomine comprehendimus, quæ ex vasorum umbilicalium productionibus constat. Multis autem institutis experimentis comprobatum id est non mihi solum, sed et aliis, e quibus aliquorum jam superius §. 3. pag. 13. feci mentionem.

Similem in modum, si per vasa matris tenue injicitur liquidum, vasa tantum reliquæ partis placentæ, utero contiguæ, eo repletur, ut hinc productiones vasorum uteri repræsentent. Pars hæc, quam congeries vasorum injectâ materiâ plenorum constituit, placentæ *partis uterinae* accipit nomen.

Utriusque hujus partis vasa perfecte repleri posse materiâ ceraceâ diversi coloris, exemplis firmant haud ita pridem Edinburgi & Londini in gravidis feminis mortuis instituta experimenta, superius §. 3. p. 14. sqq. recensita; in brutis enim idem obtainere satis jam constat et ex superius allegatis evictum est.

Hæc cum ita se habeant, sponte nascitur quæstio, quænam sit vasorum placentalium fabrica, quare nullos sistant canales continuos non interruptos?

Huc itaque omnino præcipuum rei momentum reddit, quod novis quibusdam observatis, modo commemorandis, enodari posse spero.

§. XI.

Elapsis jam aliquot annis cum Lutetiae Parisiorum, Cel.

DESSAULT a.) *valvulas* detexerit in ramis arteriarum umbilicalium majoribus, quas in aliquot ab ipso præparatis specimini bus siccatis contemplari mihi licuit, reputavi mecum, anno ejusmodi valvulae in vasorum extremitatibus occurrere possint potius, quam in ipsorum majoribus ramificationibus atque truncis. Nec defuit mihi occasio, multa hoc scopo cum placentis recentibus instituendi experimenta, quæ meis quoque circa hancce materiem optime responderunt cogitatis.

Inter eas, quas hunc in finem inquisivi, *placentas* duas scrutinio meo subjeci *hydatideas*. Utraque harum non integra quidem ex hydatibus fuit conflata, sed, quod magis desiderio meo fuerat conforme, ex parte tantum b.), idque ita, ut rami vasorum umbilicalium majores naturalem suam retinuerint formam, minores autem, sive istorum majorum productiones, in saccularum diversæ magnitudinis, serum coagulabile continentium, formam ampliatæ fuerint. Accuratius autem hæc vasa hydatidea inquirenti, sequentia sese mihi obtulerunt observanda.

Separavi a chorio et membranâ intermedia cellulosa, pîæ matri haud absimili, vascula inde ab ipsorum truncis, atque reperi, ea plerumque in binis, a se invicem distantibus, locis

a.) Consentit cum eo ex parte quoque *Baudelocque l'Art des Accouchemens P. I. Cap. IV. Sect. V. § 457.* pag 159. Edit. germ. *Meckelii* pag. 167. & ib. not d.)

b.) Tales placentæ hydatideæ recensentur ex parte in *F. Raysch Thes. Anat. X. no. 65.* pag. 13.

in bullulas oblongas hydatideas fuisse ampliata c.) Dissectæ secundum longitudinem aut latitudinem hæ bullulæ serofum liquidum facile coagulabile effuderunt, atque plerumque in ipsarum medio conspexi laminas membranaceas, figuræ quandoque ad triangularem accendentis, ut plurimū autem semilunaris, quales secundum naturam depictæ atque æri incisæ sifstuntur in Fig II. litt. e. f. ee. g. Paullo accuratius cum inspicerim has lamellas, facile deprehendi, veras eas esse valvulas, valvulis semilunaribus cordis admodum similes. Ipsas autem has valvulas eum in modum conformatas deprehendi, ut, quoties idem vasculum duas habuit bullulas hydatideas, alterius bullulæ valvula versus unum inclinaverit latus, alterius valvula versus oppositum; manifesto indicio, diversi generis esse utramque valvulam, atque hanc liquido transfluentiam aperire, illam vero huic præcludere. Nec in hoc mesfellit experimentum, cum sc. bullulas alias, præsertim minores, non ipsas secavi, sed prope istas vascula ipsa, idque juxta opposita latera, evacuato prius bullularum liquido contento, atque imposito in vasculum vulneratum alterutrum tubulo, unam tantum aëre immisso potui inflare, prorsus subfidente bullulâ alterâ. Manifesto hoc itaque fuit indicio, valvulas in bullulis hydatidicis aëri inflato contrariam viam prorsus præclusisse.

F 3 In

c.) Talis placenta hydatidea recensetur quoque atque incisa est in D. C. Burdach Diff. de laſione partium foetus nutritioni inservientium abortus causa, Lipsiaz 1768. 4to. Tab. I. Fig. I,

In his adeoque placentis hydatideis præter naturam ea fuere aucta atque ampliata, conspectuque magis obvia redita, quæ in placentis naturaliter formatis observanda quidem fuerunt, ast nonnisi difficulter et saepius vix sine armatis oculis.

§. XII.

Placentarum naturalium, partu perfecto exclusarum, sat magnum numerum etiam scrutinio subjeci accuratori, ut interiorem in iis vasculorum examinaverem fabricam. Juxta scopum itaque propositum complures placentas macerationi ad eum usque gradum exposui, donec omnia vascula in ea nimirum superficie, quæ uterum respicit, a se invicem fuere soluta atque distincta. Ex his autem placentis nonnullarum vascula demum post macerationem mercurio vivo aut materia ceraceâ tenuissima implevi, cum contra in aliarum vasa ante macerationem ceram vel mercurium injecerim, semper adhibita omni curâ, ne vasculum quoddam ab injectionis vehementia rumpatur atque liquidi extravasatio quedam oriatur. Verum in utroque casu semper observavi, ramifications neque mercurio neque cerâ per totum ipsarum tractum, sed ad determinatum tantum gradum atque locum potuisse, absque laceratione, repleri, cum reliquæ ramulorum exiguum productiones, sensim in maiores trunculos eosque in multos iterum ramulos dehiscentes ampliatæ, liquido injecto vacuæ manserint. Inquirens in causas injectionis in his vasculis exiguis impeditæ, propriaque cultello acutissimo encheiresi secun-

secundum longitudinem dissecui ejusmodi ramulos eo præcise in loco, ad quem pertigerat injectum liquidum; atque tunc, sub microscopio, uti et sæpe nudis oculis facile deprehendi, causam obstaculi effecisse valvulas exiguae, quoad fabricam et figuram istis prorsus similes, quas, uti modo supra retuli, in vasis placentarum hydatidicis observare mihi licuit. Res ipsa ex delineatione, qualem in Fig IV. subjunxi, adhuc clarius patebit. Sistitur nimirum in ea truncus vasis *A.* per Chorio *C.* transeuntis, et sub eo in varias ramifications *a.* abundantis. Hæ ipsæ ramifications varias inter se habent anastomoses veras *b.* et sub chorio sese dispergunt *f.*; aliæ autem, idque eo in loco *c.*, ubi valvulae deprehenduntur, iterum capaciores fiunt, ut trunculos *B.* forment, multos quoque in ramulos tenuissimos *e.* divisos, quorum aliqui etiam inter se junguntur veræ anastomoseos *d.* ope. In placentis hydatideis quoque ramos vasorum ampliatos in minorum ramifications fasciculos, quales in Fig. II. lit. *c.* conspicere licet, deflisse observavi *a.)*

Similia omnino in placentis quoque nullo liquido injectis, sed ipsorum vasculis plane *vacuis*, pluribus in casibus etiam nudo oculo observare mihi licuit. Cuivis quoque hæc obvia esse poterunt, dummodo vascula placentæ, sub chorio repentina, maceratione a se invicem probe separentur, rite incidentur et pervestigentur.

Quæri

a.) Etiam in Burdach cit. Diff. Tab. I. bullulas ovi abortivi hydatideas in complures ramulos terminatos fuisse indicatur.

Quæri hic jure meritoque potest, *quotnam valvulae* in uno eodemque vasculo vel hujus productione fuerint observandæ? In longe plurimis *unicam* tantum valvulam potui detegere, eamque semper eo præcise in loco, ubi vasculum ramosum angustatum iterum sensim fuit ampliatum in majorem trunculum etiam in fines ramifications terminatum. In nonnullis autem vasculis etiam *binas* detexi valvulas, imo etiam in aliquibus, ast rarissimis, *tres*. Diversæ autem hæ valvulæ fuerunt strukturæ tam in his, quam in istis vasculis. Semper quidem in omnibus vasculis valvulas ad latus angustius inclinasse deprehendi, ast, (sc. in iis solummodo vasculis, in quorum singulis unica tantum fuerat valvula) in his versus partem foetalem, in aliis versus uterinam nisum habuisse observavi viam angustiorem præcludendi. Accuratius adhuc rem inquirens vidi, in *vasis venosis valvulas versus partem uterinam*, in *arteriosis* autem eas *versus foetalem inclinasse*, i. e. in *vasis respondentibus* ad angustiorem canalem sese applicandi habuisse tendentiam.

In iis autem vasculis, quale in Fig. III. uti sub microscopio apparuit, sicutur depictum, in quibus binas detexi valvulas *c. d.*, alteram *c.* ad vasculi partem foetalem *a*, alteram *d.* ad partem uterinam *b.* sese applicare, canalemque pervium ibi occludere, deprehendi. In raris istis casibus, ubi tres detexi in uno eodemque vasculo valvulas, duas extreimas observavi, modo descriptis prorsus similes, tertiam autem intermedium ad hoc vel istud inclinasse latus, in *vasis arteriosis* æque ac *venosis*.

Quatuor autem valvulas, aut plures, nunquam in unius vasculi ramosi productione conspicere mihi contigit.

Eiusmodi valvulas in minoribus vasorum placentalium ramificationibus alii b.) suspicati quidem sunt, ast quantum equidem novi, eae antehac ab anatomicorum nullo fuerunt descriptae aut spectabiles redditae.

§. XIII.

Brevibus nunc videamus ea, quae circa structuram vasorum in placentarum primordiis, *ovis abortivis* exclusis, observare licuit.

Ova abortiva, quae hoc scopo examinavi, vel primo vel secundo, nonnulla tertio graviditatis mense a matribus fuerant edita.

Mem.

b.) v. c. *Guilielm. Cooper* in *Diff. de Abortionibus* Lugd. Bat. 1767.

4to Cap. I. Sect. IV. de Circuitu humorum in placenta. p. 21. 22. inquit: „Probabilior igitur sententia per principia anatomica et „physiologica esse videtur, quod humores nutrientes per *vasa intermedia* VALVULIS instructa, quæ forte lymphaticis adsimilari possunt, „resorbeantur, aut fortassis eadem ratione ac resorptio in vegetabilibus contingat; humores vero nutritii, sime ex vasis, a matre pro-„venientibus, suscepti ad proximos redeuntes ramos venæ umbilicalis „amandantur, et sic porro ad fetus. Imo fieri etiam potest, ut „vasa multo tenuiora huic negotio destinata dentur, quorum tamen „structura multo subtilior, quam ut per repletionem, vel alio modo „possint reddi spectabilia.

G

Membrana illorum exterior flocculenta, Chorion fungosum a nonnullis a), filamentosa b), villosa c), vel caduca aut decidua d) ab aliis appellata praecipue mihi fuerat per vestiganda. A congerie vasculorum tenuium, levissima membranâ cellulosa inter se nexorum, tamen perfici, inter omnes quidem constat, ast ipsorum vasculorum verus habitus nondum satis fuit cognitus.

Vascula haec sequentem in modum constituta deprehendi: Trunculi vasculorum cum Chorio (strictè sic dicto) praecipue istis in locis, ubi membrana caduca *reflexa* secundum *Hunterum* appellatur, arcte cohaerebant, & in alios trunco maiores, ex funiculo umbilicali provenientes, confluere, soluto paullisper Chorio, apparebant. Circa istos autem trunculos membrana cellulosa levissima, a chorio suum ortum petens, & vascula ipsa invicem uniens, (quae membrana postea, quando formata est placenta, eâ facie, quâ uterum respicit, placentam leviter obduceit; sese applicabat. Ipsos hos trunculos hinc inde solitarios, alios autem quasi conglomeratos, nunquam autem admodum numerosos, ramulos exiguos versus chorion tendentes edidisse deprehendi. In progressu hi trunculi nonnihil attenuati nodulos habuerunt, bullulis exiguis fini-

a) *Albinus* in *Annot. Acad. L. I.* ad Tab. III. Fig. 1. e.

b) *Roederer Elem. Art. obstetr.* Goetting. 1766 Cap. IV. §. 68. p. 33.

c) *C. F. Reuss prim. lin. Encyclopædiæ medic.* Tübingæ 1783. 8. p. 488.

d) *Hunter Anat. Uteri Grav.* ad Tab. XXVIII sqq.

Wrisberg Ed. Roedereri Elem. Art. Obst. Cap. IV. §. 68. not. 34. P. 33.

similes e), unde iterum sensim parum ampliati numerosos dein ediderunt ramulorum fasciculos. Propria encheiresi, tunc juxta longitudinem incidi haec vascula, atque deprehendi, illis in locis, ubi vascula attenuata in nodulos ampliata fuerunt, valvulas istis supra descriptis prorsus similes, parum tamen minores, inhaesisse. Unam in quovis trunculo communiter observavi valvulam, verum in aliquibus tamen binas valvulas. His itaque valvulis intermediis vascula filamentosa Chorii, quo ovum constituitur, in duo dividuntur systemata, unum vascula umbilicalia respiciens, alterum autem vasa uteri; siveque fistitur initium partis foetalis aequa ac uterinae in placenta adhuc formanda.

Ex his modo allatis facile quoque explicandum, quâ ratione ex membrana filamentosa formetur postmodum ipsa placenta; cum ex praecedentibus liqueat, jam in rudimento placentae vasa eandem quoque habere fabricam, iisdemque valvulis instructa esse, ac ipsa vasa in placenta jam formata & matura.

Rem vero ipsam ita mihi repraesento. Maxime probabile est, ovulum femineum sub impregnatione non modo

G 2

rudi-

e) *Albinus* jam de Ovo retulit, quod in singulari quodam casu, et uti inquit, „tanquam præter naturam quiddam“ observaverit „vasa „placentulæ soluta, libera, per intervalla contractiora, mediis locis „capaciora, et tanquam si inceperint in hydatides degenerare.“ v.
Annot. Acad. Libr. I. Leidæ 1754. 4to. Cap. 18. pag. 69. Tab. III.
Fig. 1. 2. explic. pag. 89. Certe is hæc vasa iis in locis, ubi valvulae fuerant, capaciora observavit.

rudimentum embryonis, sed cum ipso hoc etiam rudimentum faniculi umbilicalis acquirere; hocce autem rudimentum vasorum umbilicalium ipsum ovuli chorion perforare, et extra id ramulos edere tenuissimos, qui in initio visum etiam armati oculi fugiunt, ast ad fugendum limpidissimum liquorem, ex glandulis in uteri superficie interiori excretum, tamen apti sunt f). Sensim dein cum ipso ovulo increscere videntur haec filamentula vasculosa, numerosoque edere ramulos, quorum latera cum superficie chorii exteriori junguntur, atque sensim sensimque membrana dicta filamentosa vel caduca fistitur, qualis in ovis abortivis primo, magis adhuc secundo graviditatis mense exclusis, conspicitur. Tertio autem graviditatis mense, (quandoque etiam sub ini ium quarti mensis) cum membrana caduca non amplius totum ovum circumdare potest sed nunc in formandam placentam abit, ramuli filamentosi, in primis ii qui partem placentae uterinam postea constituunt, arcte necuntur interiori membranae uteri vel potius laminae uteri membranaceae g) quam perforant, &

ex

f) Hæc quoque ea observatione probari possunt, quod in ovis abortivis primi mensis major chorii superficies glabra appareat, quam in ovis abortivis secundi mensis, ubi filamentosa membrana in amplius spatum supra chorion sese extendit.

g) *Humerus* credidit, hanc laminam uteri interiorem efficere caducam ovi membranam, dum secundatum ovulum ex tuba Fallopia proveniens intra hanc laminam atque uterum ipsum descendit, et hæc ipsa laminâ dein obvolvitur. v. Anat. Ur. grav. ad Tab. XXVIII. sqq. Contrarium quoque probant foetus extrauterini, v. c. in tubis Fallo-

piii,

ex sinus uteri parenchymatosis suum nutrimentum, in initio quidem tantum lympham atque serum coagulabile h), postmodum autem, quando increverunt, ipsum rubrum sanguinem hauriunt. Tunc temporis, sub majori ab increcente ovo ortâ uteri expansione, extra filamentosam sese in augustius spatium contrahentem lamina ista interior uteri solvitur i) atque cingulum circa filamentosa vascula efficit, atque inde ipsius placentae figura efformatur. Haec autem lamina membranacea, dum post fetus partum placenta ab utero solvitur, k) in uteri superficie interiori relinquitur l) atque *Cotyledonis* speciem refert, de qua seq. §. quaedam monenda erunt.

G 3

§. XIV.

pii, vel ovarii, etc. deprehensi, qui tamen propriâ gaudent placenta, ortâ ex ramificationibus vasorum umbilicalium reptantibus atque in partem subjectam quasi radicantibus. Tale exemplum, ubi placentâ partim cervici ac orificio uteri, partim extra uterum vaginali parieti adhæsit, recenset H. A. Wrisberg in Comment. de secundanarum humanarum varietate, in Commentariis Soc. R. sc. Goetting. T. IV. 1774. 4to. pag. 67. sqq. §. 11.

h.) Id quod ova atque fetus abortivi primi mensis exsangues probant.

i) Hinc, uti Hunterus jam observavit, si violentiâ quâdam hæc lamina tota ab utero separatur et cum ovo abortivo excluditur, tria orificia, orificiis tubarum Fallopii atque uteri respondentia, in ista lamina, ovum exterius circumdante, conspicuntur.

k) Si cum placentâ etiam hæc lamina membranacea vi quâdam ab utero abrupit, certe uteri haemorrhagia tam solutionem sequitur, sinus uteri tunc prorsus hiantibus. In abortibus certe tales easus non infrequentes observantur.

l) Simile quid alii quoque observarunt vel suspiciati sunt, v. g. Albinus

An.

§. XIV.

Si partus humanus juxta naturae leges statim tempore et facilis absolvitur, atque post eum placentae solutio et exclusio uteri contractionibus expultricibus relinquitur, remanet in isto internae superficie uterinae loco substantia quaedam membranacea, vasculosa, admodum similis isti substantiae tumenti in brutis ruminantibus quoque a placentulis separatis relictae, quare ea congruo *Cotyledonis humanae* venit nomine.

Percipi ea facile potest digito tangente statim post placentam exclusam, quando uterus nondum fortiter contractus est. Crassior vel tenuior ea deprehenditur, prout vel ipsius vascula vel sinus uteri sub ea magis minusve sanguine turgent. In violenta placentae solutione & extractione ea ab utero separatur, plerumque sub magnis feminae doloribus a), & exteriori placentae superficie adhaeret. Attamen quandoque etiam tali violentiae resistit, ita ut aliquoties eam in uteris

An. Acad. L. I. Cap. p. 35. „Leniterque — pertinebant.“

J. D. Mezger Grundriss der Physiologie. 2te Verbess. Koenigsberg 1783 8. §. 883. pag. 191. sq. „Diese Haut (nemlich die zottliche) verbreitet sich über beide andre und hängt sich überall an den Seitenwänden der Mutter an, bei der Geburt einer reifen Frucht geht sie entzwey und bleibt groestenteils an der Mutter hangen.“ Haec membrana relicta autem non a caduca, sed ab ipsa, supra descripta, interiori lamina uteri membranacea provenit.

a) Quia interioris superficie uterinæ lamina est, quæ nervorum uterinorum gaudet finibus, tali in casu non sensim (uti id in tertio graviditatis mense circa placentam accidit) sed violenter ruptis.

uteris p^{ro} incongruam placentae solutionem protractis & inversis lustrare oculis vel tamen digitis percipere potuerim.

In Fig. I. sisto hanc substantiam delineatam, qualem eam deprehendi in femina, quae quinta vice partum perfectum ac facilissimum ediderat, ast 6to a partu die synochâ biliosa exspiraverat. Placenta ipsa matura fuit, minimeque lacerata; lochia per 4. dies post partum fluxerunt haud copiosa, tamen absque doloribus; cadaver ipsum vero 24ta post mortem hora fecavi, nullamque in utero vel hujus partibus affinibus deprehendi inflammationem, & paucos tantum e vagina atque uteri orificio extraxi sanguinis grumos; nec praeternaturale quid in utero deprehendi praeter aliquot tubercula scirrhosa in fundo uteri, et quod ipse uterus non, uti post partum naturalem solet, satis fese contraxerat.

Ipsa cotyledon superficie suâ superiori glabra fuit, uti reliqui parietes uteri interiores, & latera fuerunt versus medium replicata, ut substantiam circiter lineam unam, nonnullis in locis adhuc parum crassiorem, retulerit. Constitit ex membranâ cellulosa, fibrillis musculosis, & innumeris vasculis minimis, quibus arcte nixa fuerat cum ipsâ uteri substantiâ, ita ut mercurius vivus in arterias spermaticas injectus proficerit ex vasculorum istorum ossiis in superficie superiori Cotyledonis hiantibus. Juxta haec ossia in eadem superficie aperta quoque fuerant orificia finuum uteri majorum minorumque venosorum b).

§. XV.

b) conf. Expl. Fig. I.

§. XV.

Brevibus nunc complectar, quâ ratione juxta peculiarem vasorum in placentâ struceturam sanguis nutritius ex matre per placentam proveniat in foetum, & ex hoc per eandem revehatur in uterum. Maternus sanguis ex arteriis uteri currit in vasa cotyledonis, atque deponitur in sinus cotyledonis parenchymatosos, in quos hiant ostiola vasculorum (cum cotyledone unitorum ope membranae cellulosa) minimorum ex parte uterina placentae. Sanguis ex his ramulis minimis a) sensim in trunculos ampliatos desinentibus vehitur lente usque ad valvulas vasculorum placentalium semilunares, quae aliquantum plicatae b) tenuiori sanguini adhuc viam parant in vascula alterius systematis sc. partis foetalis placentae, terminata in ramos maiores venae umbilicalis, atque hinc in ipsas foetus venas. Similem in modum sanguis foetalis per arteriarum umbilicalium ramos in parte placentae foetali deducitur ad similes vasculorum valvulas, quae lentiorem c) ipsius

a) vid. Fig. IV.

b) Si majori autem vi irruit sanguis, expanduntur ab eo plicatæ valvulae, ut viam ulteriorem per vascula præcludant, ne foetus a nimio sanguinis in venam umbilicalem fluxu capiat detrimentum. In embryone autem, cui sanguis ruber nimis crassum jam foret nutrimentum, ille usus inde nascitur, quod tunc valvulae tantum tenuissimam lympham in vascula umbilicalia transmittant.

c) Hac ratione etiam sanguis optime resorberi potest a vasculis venosis, cum sanguis in arteriosis citius vehatur, quam in venosis; vera ergo oriri deberet sanguinis accumulatio atque stagnatio, si per arteriosa vasa sanguini via esset prorsus libera in vasa venosa.

ipsius reddunt cursum in vascula uterinae partis placentae, unde deponitur sanguis in sinus cotyledonis atque uteri venosos, ex quibus per vasa uteri venosa iterum resorbetur in matrem.

Haec de peculiari sanguinis in placenta circuitū theoria mihi tanquam verosimillima arridet, cum ex ea non modo usus valvularum in vasculis placentae sanguiferis detectarum elucescat uberrimus, sed exinde quoque facilime explicari queant sequentia: cur nimirum pulsatio arteriarum in funiculo foetus umbilicali non synchrona percipiatur cum pulsationibus arteriarum matris? cur injectiones neque ex vasis matris progrederiantur in vasa foetus, neque ex his in ea matris, adeoque non canales sint vasorum non-intercepti? cur simplex sanguinis in placenta resorptio assumi nequeat? cur nullam foetus per placentam (non ligato fune umbilicali) rite solutam sanguinis patiatur jacturam nocuam? cur denique ipsa placentae solutio in partu naturali adeo facilis sit, cum tamen antea sat firmus inter placentam atque uterum intercesserit nexus?

His vero jam filum abrumpo , reliqua , quae de Cotyledone supra descripta ulterius proferre , simulque etiam de necessariis ob ipsam hanc Cotyledonem in artificiali placentae solutione observandis cautelis propriis allegare potuerim , forsan aliâ datâ occasione cum publico communicare non deero.

TANTVM.

EXPLICATIO FIGURARUM.

FIG. I.

Uterus Puerperæ 6to die defunctæ.

In figura hac juxta naturam delineatâ omnia ad dimidiam magnitudinem imminuta repraesentantur.

A.) Uterus, hujusque superficies exterior, variis

I.) vasculis sanguiferis repentinibus notata.

Uteri Appendices :

H.) Tubae Fallopii; o.) Antrum Roedereri. I.) Fimbriae.

K.) Ovaria, in quibus observantur p.) fissurae aliquot.

Q.) Hydatis longo fune q.) dependens ab ovario dextro.

L.) Ligamenta rotunda, teretia, Peritonei N.) processu t.) tecta.

M.) Ligamenta lata, ramificationibus vasorum m. n.) spermaticorum plena.

In medio dissectus uterus sequentia observanda praebuit:

B.) Superficies a crassitie uteri pendens, in qua orifica s.) vasorum per uteri substantiam decurrentium et discisforum apparent. O. P.) Tubercula scirrhosa in fundo uteri.

C.) Superficies uteri interior, hujusque D.) latera.

E.) Orificia tubarum Fallopii, circa quae fibrae musculares circulares decurrunt.

F.) Substantiae vasculofo-membranaceae s. Cotyledonis humanae superficies superior, majoribus et minoribus a.) furculis vel sinubus notata, lateribusque b.) filamentosis, quasi hirsuta. c.) Portio separata dependens.

In medio a se invicem distant latera Cotyledonis, praecipue in loco i.) superiore. Hinc apparet media Cotyledonis d.) superficies plana, glabra, (supra quam in utroque pariete quasi revoluta sunt latera Cotyledonis) cuius inferior pars e.) nonnihil ab utero separata, in medio h.) variis striis fibrosis notata est, superius autem k.) oricia vasorum atque finum uteri hiantia habet. Latus dextrum f.) inferius nonnihil replicatum ostendit nexus firmum hujus substantiae membranaceae cum ipso utero multorum g.) vasorum sanguiferorum ope.

G.) Orificium uteri cum suis lateribus, r.)

FIG. II.

Portio placentae hydatideae.

- A.) Trunci vasorum hydatidicorum supra Chorion extensi.
- B.) Bullulae vasorum hydatideae majores, vel secundum longitudinem vel latitudinem incisae.
- C.) Interstitia inter bullulas hydatideas, vasorum minimum serpentium congeriem continentia.
- D.) Bullulae majores, d.) minores, non incisae.
- bb.) Vascula dupli in loco in bullulas hydatideas ampliata, attamen continua. Horum
- c.) fines

- c.) fines in multos ramulos, quasi filamentos, terminati.
 e. ee. f. g.) Valvulae, diversi ordinis, fabricae atque usus,
 in bullulis majoribus incisis conspicienda.

FIG. III.

Vasculum, duobus in locis incisum, ut diversae appareant
 valvulae, quale sub microscopio sese offerebat.

- c. d.) Valvulae diversi generis, unde in ipso vasculo si-
 stitur
 a.) pars foetalis, atque b.) uterina placentae.

FIG. IV.

Vasculum placentae sanguiferum cum suis diversi generis ra-
 mificationibus, maceratione a se invicem separatis.

- A.) Truncus vasculi supra Chorion extensus.
 C.) Chorion membrana, interiorem placentae superficiem te-
 gens.
 a.) Ramificationes vasculi sub Chorio, quae tam
 b.) anastomoses agunt, quam
 f.) varias in plagas dehiscunt;
 B.) Alterius generis ramifications, quasi productiones prio-
 rum tenuissimorum, sensim vero ampliatae, donec
 e.) iterum in fasciculos ramolorum minimorum dividuntur,
 d.) ramulis lateralibus prius inter se anastomoses veras con-
 stituentibus.

c.) loci, ubi valvulae deprehenduntur, quorumque ope ramifications in diversi systematis vascula dispescuntur, quo usque etiam propellere licet liquidum, vel per umbilicalia et his respondentia vascula partis foetalis A.), vel per vasa matris atque uterinae partis placentae B.) injectum.

ELENCHUS.

Introductio.

SECTIO I.

A.) *De nexu vasorum placentae cum utero.*

Formatae de isto *theoriae praecipuae*
junctis argumentis eas tam confirmantibus quam oppugnantibus.

§. I.

§. II.

1.) Canales vasorum uteri cum ipsis placentae continui.

a.) Anastomoses inter ea vasa verae sive
canales immediati. - - - -

§. III.

b.) Anastomoses spuriae sive canales me-
diati. - - - -

§ IV.

2.) Canales inter vasa parenchymatosi ope
sinuum, unde resorbent sanguinem vasa ute-
ri aequa ac placentae. - - - -

§. V.

SECTIO

SECTIO II.

1.) De *structura vasorum in placenta*. §. VI.

1.) Praemittuntur observata circa animalium cotyledones.

Divisio horum in partem foetalem atque uterinam.

Observata peculiařia circa harum partium fabricam. §. VII.

2.) De ipsa structura *humanae placentae* peculiari observata:

a.) generaliora quaedam: §. VIII.

b.) specialiora:

Divisio placentae humanae, in partem foetalem atque uterinam. §. IX.

Veritas hujus divisionis probatur:

α.) *Injectionibus placentarum*. §. X.

β.) Ex ipsa structurâ vasorum in placentâ, quae in duo diversi generis abeunt systemata mediantibus peculiaris indolis *valvulis*, detectis

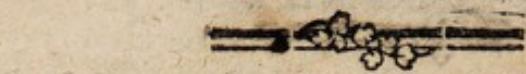
1.) in vasis placentarum hydatideis, §. XI.

2.) in vasis placentarum maturarum naturaliter formatis, tam

a.) liquido tenui injecto repletis,

b.) quam vacuis. §. XII.

3.) in

3.) in vasculis placentarum immaturarum,
partu abortivo exclusarum.

§. XIII.

C.) De membranâ inter uterum atque placentam
intermediâ vasculosa, *Cotyledone humana* dicta. §. XIV.

D.) De ratione circuitus sanguinis per placentam ex
matre in foetum et ex hoc in matrem pecu-
liari. §. XV.

CORRIGENDA.

- pag. 3. not. 6. lin. 2. ἀρχαιοτέρην lege ἀρχαιοτέρην.
- 4. not. d. lin. 1. sensuit — sensit.
- ib. not. e. lin. 5. sexus — sexus.
- 5. lin. 17. secundam — secundum.
- 8. lin. 1. exsangium — exsanguium.
- 17. not. ff. lin. 9. befize — besize.
- 24. not. 55. lin. 1. secundinarum — secundinarum.
- 32. lin. 7. superficiem — superficiem.
- 38. not. g. T. II. Art. 13. — T. II. Art. 8.
- ib. pag. 10. — pag. 180. sqq.
- 40. lin. ult. etamnion — et amnion.
- 46. lin. 9. examinaverem — examinarem.
- 47. not. a. lin. 2. terminatos — terminatas.

EPILOGUS.

Eximiam SERENISSIMI WIRTEMBERGIAE DUCIS AC DOMINI venerari mihi licet gratiam atque munificentiam, quâ ante aliquot menses Professor Medicinae Extraordinarius in perantiqua hac, quæ Tübinger floret, Musarum sede fui designatus. Cumque vero in eo essem, ut secundum Universitatis statuta Disputatione publicâ et Oratione inaugurali Munus Professorium auspicarer, et comite Prænobilissimo Respondente, Viro in scientiis medicis versatissimo ac dexterissimo, Dissertationem hanc publico Eruditorum examini tradere vellem, ad capessendum novum Archiatri Munus, gratosissima optione a REVERENDISSIMO

MO

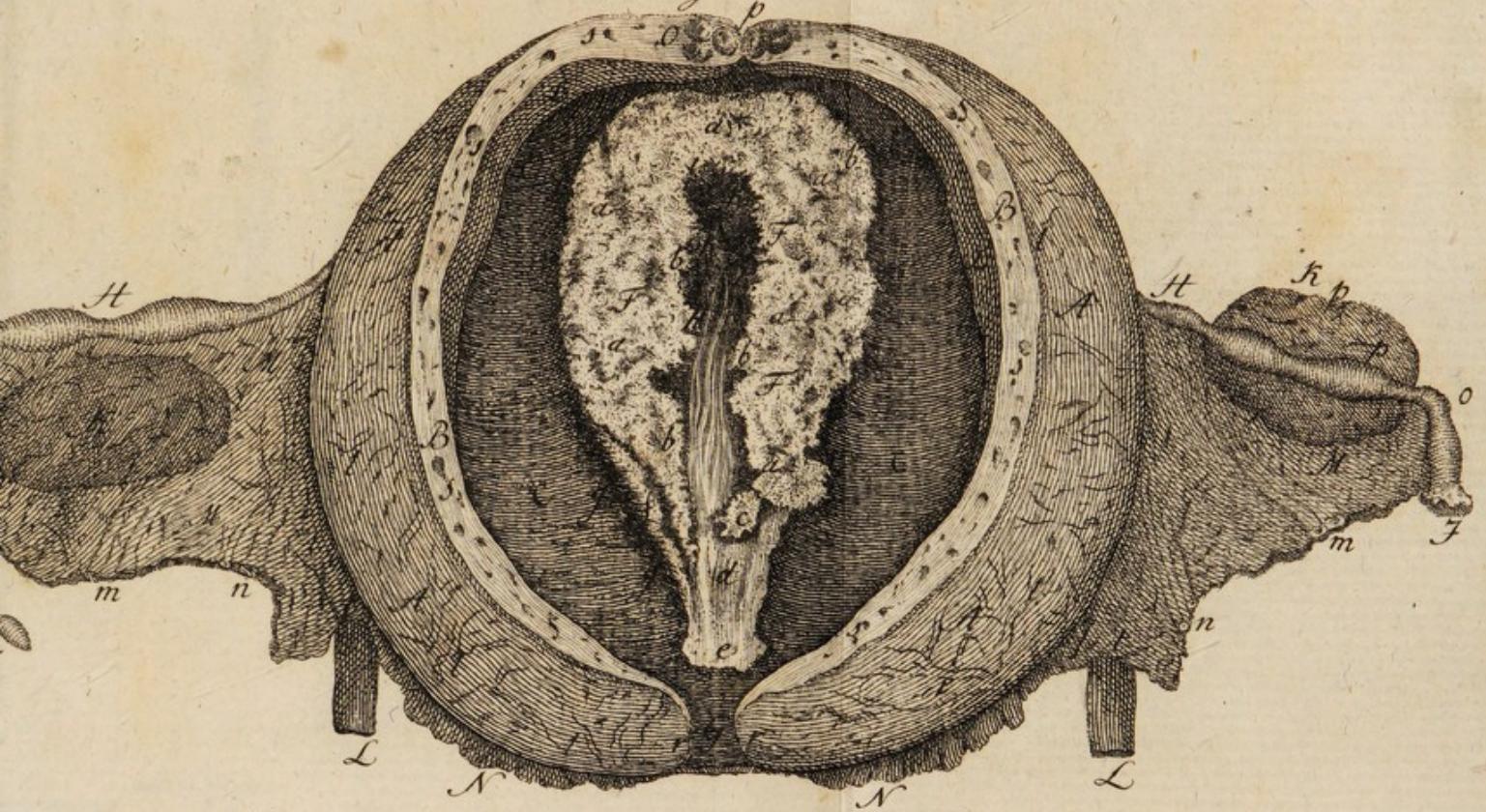
MO atque CELSISSIMO EPISCOPO SPIRENSI
PRINCIPE AC DOMINO AUGUSTO, annuente SE-
RENISSIMO WIRTEMBERGIÆ DUCE, in me col-
latum, fui vocatus. Gratiissima dein SERENISSIMI
DUCIS dispensatio à solita talis Dissertationis ventilatione
publicâ me absolvit, ut eam ipsam tantum publici juris red-
dere, atque ita Legibus Academicis obtemperare & satisfa-
cere mihi liceat.

En itaque R. L. observata quædam circa placentam, qua
ulteriori Tuo scrutinio ac judicio prorsus committo.

Tubingæ, d. 8. Jun. 1784.

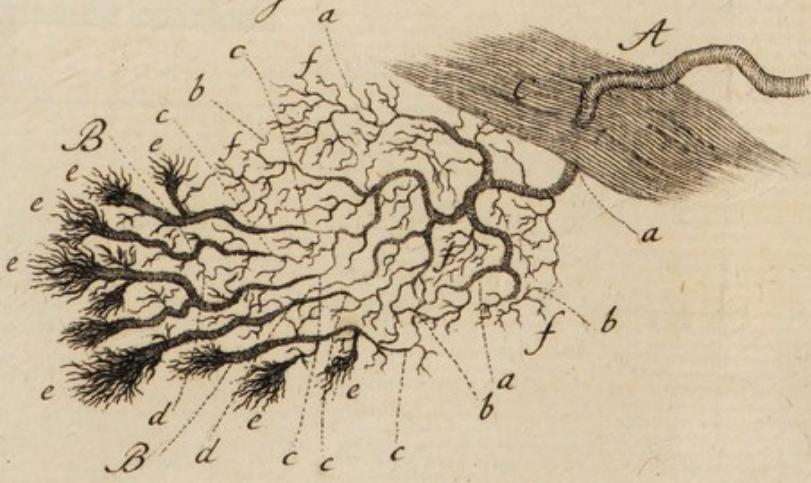
Fig. I.

Fig. III.

Fig. IV.

Fig. II.

